

331.70 ๕3

๔ 419 ก

๕.3

การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล
งานเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

ปริญญาโท

ของ

สว่าง เจริญรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

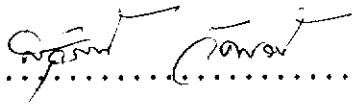
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่

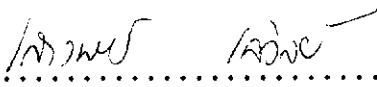
พฤษภาคม 2537

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

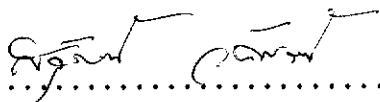
คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควร
รับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

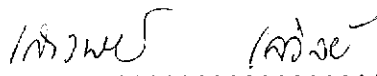
คณะกรรมการควบคุม

..........ประธาน
(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..........กรรมการ
(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวัลย์)

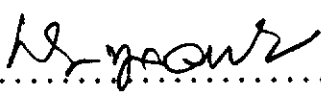
คณะกรรมการสอบ

..........ประธาน
(รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์)

..........กรรมการ
(ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวัลย์)

..........กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รศ.ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..........คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.ศิริญา พูลสุวรรณ)

วันที่...๕...เดือน...๓...พ.ศ....37

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยดีเป็นกรณีพิเศษ จากรองศาสตราจารย์สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ เลวลย์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ นับตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จบริบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาและกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ ที่กรุณาเป็นกรรมการสอบปากเปล่าเกี่ยวกับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ร่วมกับคณะกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ และได้ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยในการดำเนินงานวิจัยด้วยดีตลอดมา

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอาจารย์พิมล รัตตะมณี ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ครูประจำกลุ่ม และนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่ให้ความอนุเคราะห์และให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ พี่ และเพื่อนนิสิตการศึกษาผู้ใหญ่วัยรุ่นที่ 10 ทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และให้กำลังใจมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาจารย์สาธิต เจริญรัตน์ ที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีมาจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาแด่คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้กำเนิด คุณครู - อาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาอบรมสั่งสอน และมีส่วนช่วยเหลือในการศึกษาค้นคว้าให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จไปด้วยดี

สว่าง เจริญรัตน์

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา	8
แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)	11
หลักการในแผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียนฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)	11
การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน พุทธศักราช 2530	13
นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล	14
✓ การเลือกประกอบอาชีพ	15
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
สมมุติฐานการวิจัย	25
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	28
การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
การวิเคราะห์ข้อมูล	29
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	30

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	32
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	34
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	68
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	68
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	68
สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	68
วิธีดำเนินการวิจัย	69
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การเก็บรวบรวมข้อมูล	69
การวิเคราะห์ข้อมูล	70
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	70
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	96
ประวัติย่อของผู้วิจัย	108

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง.....	26
2 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้น.....	34
3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล.....	37
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายชื่อ..	38
5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายชื่อ..	40
6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายชื่อ..	42
7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน แยกเป็นราย ด้านและรวม.....	44
8 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม.....	45
9 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ.....	46
10 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ.....	48
11 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีเพศต่างกัน ด้านวิชาการ แยกเป็นรายชื่อ.....	50

12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็น รายด้านและรวม.....	52
13	เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม.....	53
14	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	54
15	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	56
16	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	58
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบ อาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยก เป็นรายด้านและรวม.....	60
18	เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม.....	61
19	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	62
20	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	64
21	เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของ นักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายข้อ.....	66

บทที่ 1

บทนำ

บทนำ

การที่จะพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองจำเป็นต้องพิจารณาควบคู่กับการพัฒนาในด้านอื่น ๆ คือการพัฒนาตัวบุคคล เพราะบุคคลเปรียบเสมือนหัวใจหรือศูนย์กลางของการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน การพัฒนาประเทศเป็นงานสำคัญสำหรับประเทศไทยในขณะนี้ ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า คือ การทำให้ประชาชนในชาติมีการศึกษาดี มีความสามารถในการผลิตสูง มีประสิทธิภาพในการประกอบอาชีพการที่ประชาชนมีงานทำ มีการประกอบอาชีพสุจริต มีการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจ จะมีส่วนในการทำให้ประเทศชาติเจริญก้าวหน้าได้ การที่จะเร่งรัดพัฒนาการศึกษาและเศรษฐกิจ ย่อมหมายถึงการพัฒนาอาชีพของประชาชนด้วย โร (Roe. 1966 : 35) ได้ชี้ให้เห็นความสำคัญของการประกอบอาชีพไว้ว่า อาชีพนั้นนอกจากจะเป็นวิถีทางที่จะได้มาซึ่ง ค่าตอบแทน เพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่าง ๆ สำหรับมาสนองต่อความต้องการทางร่างกายแล้ว ยังเป็นกิจกรรมที่จะสนองความต้องการด้านจิตใจ และความต้องการด้านสังคมของบุคคลนั้น ๆ ด้วย

การเลือกอาชีพเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับบุคคล การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการอันหนึ่งที่ค่อนข้างยุ่งยากและต้องนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ไปพิจารณาด้วย (ประคณ ตันติวงษ์. 2505 : 117) การที่บุคคลประกอบอาชีพได้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถ และความสนใจของบุคคลนั้นนอกจากจะเป็นผลดีต่อบุคคลแล้ว ยังเป็นผลดีต่อประเทศชาติโดยรวมอีกด้วย การตัดสินใจเลือกอาชีพ หรือเตรียมตัวเพื่อเข้าสู่อาชีพจึงมีความสำคัญต่อบุคคล และประเทศเป็นอย่างมาก สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2515 : 85) ได้แสดงทัศนะเกี่ยวกับการเลือกอาชีพไว้ว่า บุคคลจะสนใจเลือกอาชีพอย่างชาญฉลาดนั้นจำเป็นต้องมีความรู้ในเรื่องต่าง ๆ หลายประการ คือ การรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับโลกของงาน ความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของงานอาชีพ ความรู้เกี่ยวกับประเภทของอาชีพในสภาพของสังคมปัจจุบัน การเตรียมตัว

เพื่อเข้าสู่อาชีพคือการตัดสินใจเลือกอาชีพที่มีความสำคัญมากขึ้น เพราะอัตราการว่างงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับต่าง ๆ มีสูงมาก จากการวิจัยเรื่อง "ลักษณะและปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จ การศึกษาระดับสูงและกลาง" ของ มัทนา พานิชรัมย์ (2528 : 51 - 53) พบว่าในปี พ.ศ.2525 จำนวนผู้ว่างงานที่มีการศึกษาระดับสูงและกลางมีประมาณ 150,000 คน เมื่อพิจารณาอัตราการว่างงาน ตามหมวดอายุ จะพบว่าปัญหาการว่างงานรุนแรงเป็นพิเศษสำหรับผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี จึงเห็นได้ว่า ปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาเป็นปัญหาสำคัญ เพราะมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ ทั้งยังก่อให้เกิดปัญหาสังคมตามมาอีกด้วย และปรากฏว่าผู้สำเร็จการศึกษามีแนวโน้มว่างงานสูงขึ้น

นอกจากปัญหาการว่างงานแล้ว ในปัจจุบันยังพบอีกว่า มีคนจำนวนไม่น้อยที่ทำงานไม่ตรงกับ ความต้องการ ความสามารถและความสนใจของตนเองทำให้บุคคลนั้นเกิดความคับข้องใจไม่มีความพอใจ หรือไม่มีความสุขในชีวิตการทำงาน บางคนต้องอดทนต่อความคับข้องใจนี้ตลอดไป บางคนเมื่อมีโอกาส ก็จะพยายามหางานทำใหม่ จนกว่าจะพบกับงานที่ตนสนใจและเหมาะสมกับความสามารถ ในประเทศไทย สถิติคนเปลี่ยนอาชีพ และย้ายถิ่นฐานเพื่อไปประกอบอาชีพใหม่ในท้องถิ่นใหม่มีจำนวนมาก ซึ่งการเข้าออก งาน ที่มีบ่อยครั้ง และจำนวนคนมาก ทำให้มีผลกระทบกระเทือนต่อการผลิตและเศรษฐกิจอย่างยิ่งจาก การสำรวจของสำนักงานแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา (สำนักงานแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2533 : 6) ในปี พ.ศ. 2532 พบว่า ในจังหวัดฉะเชิงเทรามีประชากรอยู่ในวัยทำงาน จำนวน 318,264 คน ในจำนวนนี้มีผู้ว่างงาน จำนวน 9,866 คน นอกจากนี้แล้วยังมีผู้รอทำงานในฤดูกาลเกษตรอีก จำนวน 7,278 คน เมื่อรวมจำนวนผู้ว่างงาน และผู้ที่รอทำงานในฤดูกาลเกษตรแล้ว จะเห็นว่าสถานการณ์ทาง ด้านแรงงานของจังหวัดฉะเชิงเทรายังต้องปรับปรุงอีก ในการแก้ปัญหาที่รัฐจึงมุ่งเน้นทางด้านการจัดการ ศึกษา ก็จะได้เห็นได้จากนโยบายของรัฐในระบบการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2520 ในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับมัธยมศึกษา (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2520 : 11) ได้ระบุไว้ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทั้งวิชาการ และวิชาชีพที่เหมาะสมกับวัย ความต้องการ ความสนใจและความถนัด เพื่อให้แต่ละบุคคลเข้าใจและ รู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม" ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ บัวทอง สว่างโรสกกุล (2525 : 247) ที่กล่าวไว้ว่า การศึกษาเป็นพื้นฐานเบื้องต้น ที่จะนำไปสู่การประกอบอาชีพ ต่าง ๆ ยิ่งในสมัยปัจจุบันการประกอบอาชีพบางอย่างต้องมีการเตรียมตัวโดยการศึกษาต่อเนื่องและเหมาะสม

จากรายงาน สรุปผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ เรื่อง การศึกษากับการมีงานทำ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2527 : 7) กล่าวว่าไว้ว่า การศึกษานั้นมิได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อผลิตกำลังคนให้มีคุณสมบัติตามความต้องการของตลาดแรงงานเพียงอย่างเดียว แต่การศึกษาต้องฝึกคนให้เกิดการเรียนรู้และทักษะ สามารถนำความรู้ไปปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ โดยไม่เป็นปัญหาต่อสังคม เห็นคุณค่าของการทำงาน รู้จักสร้างงานและทำงานได้ทุกสถานการณ์ มีความคิดริเริ่มที่จะประกอบอาชีพอิสระมิใช่แต่จะมุ่งเข้ารับราชการหรือเป็นลูกจ้างเท่านั้น

ก่อ สวัสดิพานิชย์ (2513 : 1) กล่าวว่านักการศึกษาได้ให้ความสนใจและความสำคัญเอาใจใส่ต่อการศึกษาระดับมัธยมศึกษาเพราะ เชื่อว่าการศึกษาระดับนี้จะช่วยแก้ปัญหา เศรษฐกิจหรือเรียนต่อให้สูงขึ้นได้ การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จึงเป็นการศึกษาระดับที่มีความสำคัญยิ่งในประเทศกำลังพัฒนา เพราะการศึกษานี้จะช่วยแก้ปัญหา เศรษฐกิจและสังคมให้แก่ประเทศ ปัจจุบันสังคมไทยมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านสภาพสังคม ค่านิยม สิ่งแวดล้อมและเศรษฐกิจ เทคโนโลยีใหม่ๆ ก็เจริญขึ้นอย่างรวดเร็ว ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของคนไทยทั่วประเทศ โดยเฉพาะเยาวชนของชาติที่อยู่ภายใต้อิทธิพลของสื่อบริการมวลชนมากมายของชีวิต กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการให้การศึกษาและประสบการณ์ของเยาวชน จึงมีการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ทางด้านวิชาการและอาชีพที่เหมาะสมกับความต้องการความถนัดและความสนใจ เพื่อให้บุคคลเข้าใจ และรู้จักเลือกอาชีพที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ทองอยู่ แก้วไพฑูริย์ (กรรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2533 : 256) กล่าวว่า งานแนะแนวการศึกษานอกโรงเรียนจะต้องส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษาและประชาชนกลุ่มเป้าหมาย การศึกษานอกโรงเรียนได้มีการสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับตนเองทั้งจุดเด่นและข้อจำกัด กระตุ้นให้หาข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการคิดวิเคราะห์ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ โดยปราศจากการยึดเยื้อดื้อรั้นลบล้างแบบหรือบังคับ เพื่อจะได้ตัดสินใจเลือกแนวทางชีวิตของตนเองอย่างเหมาะสม เพราะชีวิตของใครก็ควรจะเป็นสิทธิ์ของเขาเหล่านั้น ที่จะจัดการด้วยตัวของเขาเอง คนอื่นไม่ควรจะไปตัดสินเขาแทนให้ดันนอกเสียจากให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาเท่านั้น เช่นการให้บริการสนทนอย่างกว้างขวาง เพื่อให้ผู้รับบริการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นและเพื่อให้เห็นโลกของงานอาชีพ เห็นช่อง ทางในการพัฒนาหาถิ่นที่เหมาะสมและเป็นไปได้

จากผลการดำเนินโครงการการศึกษาออกโรงเรียน เพื่อสร้างงานอาชีพในชนบท (กศ.อช.) สรุปได้ว่า การแนะแนวมีความสำคัญมากในการที่จะทำให้ชาวบ้านเกิดการสร้างงานอาชีพ ทั้งนี้เพราะในการสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของชุมชนจะมีกลุ่มอาชีพเกิดขึ้นอย่างหลากหลาย การที่ชาวบ้านตัดสินใจเข้าสู่อาชีพหนึ่งนั้น เป็นการตัดสินใจที่สำคัญมากที่จะนำไปสู่การเกิดอาชีพหรือความล้มเหลวในอาชีพ ดังนั้น การแนะแนวก่อนการตัดสินใจเข้าสู่อาชีพจึงเป็นขั้นตอนที่จำเป็น (กรมการศึกษานอกโรงเรียน 2535 : 188)

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่ออาชีพของกรมการศึกษานอกโรงเรียนปัจจุบันมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพัฒนาประชาชนให้มีความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างงานอาชีพสามารถมองเห็นช่องทางประกอบอาชีพ มีงานทำ มีรายได้ และพัฒนาอาชีพใหม่ที่เกิดขึ้นในอาชีพเดิมที่มีอยู่ สามารถรู้และเข้าใจความต้องการด้านต่าง ๆ เช่น มองเห็นแหล่งวิทยาการในแต่ละอาชีพได้รวดเร็วรักการแสวงหาความรู้และข่าวสาร ข้อมูลอาชีพเพื่อพัฒนาอาชีพของตนเอง ประชากรที่อยู่นอกระบบโรงเรียนเป็นกลุ่มคนที่มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านวัย พื้นฐานทางการศึกษา สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม รวมไปถึงประสบการณ์ซึ่งมีคุณลักษณะอย่างหนึ่งของความเป็นผู้ใหญ่ ก็คือต้องการทำงานมีอาชีพเป็นของตนเอง ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ความรู้วิทยาการต่าง ๆ ที่มีความเจริญก้าวหน้า อาชีพต่าง ๆ มีเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันอาชีพเก่าก็ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้ดีขึ้น การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว เป็นภาวะที่ผู้ใหญ่ต้องเผชิญกับปัญหา และคิดตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพ ซึ่งการตัดสินใจของบุคคลที่จะใช้วิธีการและวิธีการในการตัดสินใจไม่เหมือนกัน ด้วยเหตุผลนี้ผู้วิจัยจึงคิดว่าน่าจะมีการศึกษาว่า ข้อมูลที่บุคคลใช้ในการเลือกประกอบอาชีพนั้น ใช้ข้อมูลด้านใดมากที่สุด ระหว่างข้อมูลด้านตนเอง ข้อมูลด้านสังคมและข้อมูลด้านวิชาการ ซึ่งผลจากการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลพื้นฐานประกอบการวางแผนในการให้ข้อมูลความรู้ทางด้านอาชีพแก่บุคคลที่อยู่นอกระบบโรงเรียนและนักศึกษานอกระบบโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการเลือกประกอบอาชีพที่มีความมั่นคง และเหมาะสมกับสภาพของสังคมต่อไป นอกจากนั้นยังจะเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายแนะแนวทางการศึกษา เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการให้คำปรึกษาแนะนำแก่นักศึกษาก่อนตัดสินใจ เข้าสู่อาชีพอีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ทางด้านตนเอง สังคม และวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ จะได้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางในการให้ข้อมูลนักศึกษาทุกระดับและบุคคลทั่วไปที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ให้รู้จัก
ใช้ข้อมูลด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการ มาใช้เป็นองค์ประกอบในการเลือกประกอบอาชีพ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุน การจัด
กิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ
3. เป็นข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางและความคิดในการพัฒนา
กิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนแบบทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทราที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา
2536 จำนวน 924 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายวิธีเรียนแบบทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการ
ศึกษา 2536 ที่มีอาชีพอยู่แล้ว โดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สถานภาพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล แบ่งออกเป็น

2.1.1 เพศ จำแนกเป็น

2.1.1.1 เพศชาย

2.1.1.2 เพศหญิง

2.1.2 อายุ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ยในการแบ่งกลุ่มอายุของนักศึกษา

2.1.3 อาชีพ จำแนกออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

2.1.3.1 กลุ่มอาชีพอิสระ คือ ประกอบกิจการของตนเอง เกษตรกรรม
ค้าขาย

2.1.3.2 กลุ่มอาชีพรับจ้าง คือ รับราชการ ทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม
รับจ้างทั่วไป

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล จำแนกเป็น 3 ด้าน คือ

2.2.1 ปัจจัยด้านตนเอง

2.2.2 ปัจจัยด้านสังคม

2.2.3 ปัจจัยด้านวิชาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. อิทธิพล หมายถึง อำนาจที่มีผลให้นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพ ได้แก่ ความฉันทะความสนใจ เหตุผลส่วนตัว ซึ่งจัดเป็นอิทธิพลด้านตนเอง นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เช่น ความมีเกียรติยศชื่อเสียง และลักษณะของงาน อิทธิพลประการสุดท้ายคืออิทธิพลด้านวิชาการ ซึ่งนักศึกษาอาจจะได้รับจากการแนะนำอาชีพ และความรู้จากสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. อาชีพ หมายถึง กิจกรรมงานที่ประกอบขึ้นเพื่อเลี้ยงชีพ อันนำมาซึ่งรายได้ให้ กับตนเอง และครอบครัว และอาจรวมทั้งสวัสดิการของตนเองและครอบครัว โดยจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มอาชีพ คือ

2.1 กลุ่มอาชีพอิสระ

2.2 กลุ่มอาชีพรับจ้าง

กลุ่มอาชีพอิสระ คือ การประกอบอาชีพเป็นของตนเอง มีรายได้เป็นของตนเอง เช่น งานเกษตรกรรม ค้าขาย อุตสาหกรรมครอบครัว

กลุ่มอาชีพรับจ้าง คือ การทำงานที่เป็นระบบมีรายได้ตามข้อตกลง เช่น เหม่าจ่าย รายวัน รายเดือน รวมทั้งอาจมีสวัสดิการอื่น ๆ กลุ่มอาชีพรับจ้าง ได้แก่ รับราชการ พนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ลูกจ้างทั่วไป พนักงานรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้ที่ประกอบอาชีพเดียวกัน แต่อยู่คนละกลุ่มอาชีพ ขึ้นอยู่กับ ใครเป็นนายจ้างหรือลูกจ้าง

3. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิถีเรียนทางไกล หมายถึง นักศึกษาที่มาสมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2530 ที่ลงทะเบียนเรียนแบบทางไกล ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดฉะเชิงเทรา

4. การเลือกประกอบอาชีพ หมายถึง การที่นักศึกษาได้เลือกประกอบอาชีพนั้น ๆ โดยมี องค์ประกอบในการตัดสินใจ อย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายองค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบด้านตนเอง หมายถึง ปัจจัยทางด้านตนเองที่ทำให้บุคคลเลือกอาชีพ ได้แก่ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถพิเศษ รายได้ ความพึงพอใจ ความมั่นคงในการทำงาน สุขภาพของตนเอง ทุนทรัพยากรในการประกอบกิจการ สถิติปัญญา

2. องค์ประกอบด้านสังคม หมายถึง ปัจจัยทางด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ทำให้บุคคลเลือกประกอบอาชีพ ได้แก่ อาชีพเดิมของพ่อแม่ หรือครอบครัว เพื่อน สภาพที่อยู่อาศัย ที่ตั้งของสถานที่ทำงาน ความต้องการของตลาดแรงงาน ทรัพยากรที่มีอยู่ สภาพของสิ่งแวดล้อมในการทำงาน สถานภาพทางสังคม (การยอมรับทางสังคม) โอกาสทางสังคม และค่านิยม

3. องค์ประกอบด้านวิชาการ หมายถึง ปัจจัยทางด้านวิชาการที่ทำให้บุคคลเลือกประกอบอาชีพ ได้แก่ มีความรู้ในเรื่องของอาชีพที่ทำเป็นอย่างดี ได้รับการแนะแนวอาชีพจากหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนได้แนวคิดจากสื่อสารมวลชนด้านความรู้ ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง เอกสารแนะแนว ครูแนะแนว

2. การปกครองและประชากร

จังหวัดฉะเชิงเทราแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 8 อำเภอกับอีก 2 กิ่งอำเภอ มีประชากรทั้งสิ้น 589,829 คนเป็นเพศชาย 291,784 คนเพศหญิง 298,045 คน(สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2535 : 1 - 2)

3. การศึกษา

จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถานศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับอุดมศึกษารวมทั้งสิ้น 391 แห่ง มีการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่ จำนวน 5 แห่ง ห้องสมุดประชาชน 8 แห่ง ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 325 แห่ง และในปัจจุบันจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดที่ปลอดผู้ไม่รู้หนังสือแล้ว

4. การประกอบอาชีพ

4.1 การเกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ ของจังหวัดฉะเชิงเทราประกอบอาชีพทางเกษตรกรรมประมาณ 288,931 คน (สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา 2535 : 4) นอกจากนั้น เป็นการค้าขาย และการอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอาชีพอิสระและอาศัยแรงงานภายในครอบครัวเป็นหลัก (สำนักงานแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา 2533 : 3) จากการคาดหมายประชากรที่มีอาชีพทางเกษตรกรรมจะมีแนวโน้มลดลง คือ ในปี พ.ศ.2539 จะลดลงเหลือประมาณ 263,252 คน เนื่องจากการขยายตัวทางภาคอุตสาหกรรม ซึ่งจะมีผลทำให้ประชากรนอกภาคเกษตรกรรม มีเพิ่มมากขึ้นในปี 2539 (สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2535 : 4) อาชีพเกษตรกรรมของจังหวัดฉะเชิงเทราแบ่งออกได้เป็น

4.1.1. การเพาะปลูกข้าว มีทั้งการปลูกข้าวนาปี และการปลูกข้าวนาปรัง

4.1.2. การทำสวน ส่วนใหญ่จะปลูกมะม่วง มะพร้าว และไม้ยืนต้นอื่น ๆ

4.1.3. การเลี้ยงสัตว์ ที่นิยมเลี้ยงกันมาก ได้แก่ สุกร ไก่เนื้อ ไข่ไก่ เป็ด และสัตว์น้ำจำพวกปลาและกุ้ง

4.1.4 การประมง มีทั้งประมงน้ำเค็มและประมงน้ำจืด (สำนักงานแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา, 2533 : 3 - 4)

4.2 การอุตสาหกรรม

จากการพัฒนาเศรษฐกิจภาคเกษตรกรรมจังหวัดฉะเชิงเทราที่มีความเจริญเติบโตรวดเร็ว อย่างรวดเร็ว และในปัจจุบันเริ่มเปลี่ยนรูปแบบจากอาชีพเกษตรกรรมเป็นรูปแบบของ เกษตรอุตสาหกรรม อันเกิดจากผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออก ซึ่งจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัด ในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ที่ได้รับสิทธิประโยชน์ ด้านการส่งเสริมการลงทุน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จากภาครัฐบาล ธุรกิจด้านโรงงานอุตสาหกรรม ตั้งอยู่ในเขตจังหวัด ฉะเชิงเทรา มีจำนวนโรงงาน 633 โรงงาน นอกจากนี้แล้ว ยังมีการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม 2 แห่ง และเขตอุตสาหกรรมของภาคเอกชน 2 แห่ง คือ

- นิคมอุตสาหกรรมเวลโกรว์ ช่วงถนนบางนา-ตราด อำเภอบางปะกง บนเนื้อที่ 3,000 ไร่
- นิคมอุตสาหกรรมเกตเวย์ซิตี้ช่วงถนนฉะเชิงเทรา-สัตหีบ อำเภอแปลงยาวบนเนื้อที่ 6,900 ไร่

เขตอุตสาหกรรมของภาคเอกชน ได้แก่

- บางปะกงอินดัสเตรียลปาร์ค (BIP) บนเนื้อที่ 300 ไร่
- กลุ่ม T.T.I. บนเนื้อที่ 45 ไร่

ทั้ง 2 กลุ่มตั้งอยู่ที่อำเภอบางปะกง (สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา.2535 : 5)

จังหวัดฉะเชิงเทราได้จัดทำโครงการส่งเสริมแรงงานภาคเกษตรให้เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรม เพื่อเร่งสร้างและพัฒนาแรงงานทั่วไปในพื้นที่ ให้มีความรู้ความสามารถเป็นแรงงานที่มีคุณภาพ เพื่อป้อน เข้าสู่ภาคอุตสาหกรรมในท้องที่จังหวัดฉะเชิงเทรา และจังหวัดใกล้เคียง คือจัดโครงการอบรมแรงงาน ภาคเกษตรสู่ภาคอุตสาหกรรม โดยการจัดตั้งโรงเรียนสารพัดช่าง จัดตั้งศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานและจัดตั้ง ศูนย์พัฒนาเทคโนโลยีเพื่ออุตสาหกรรม ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ ที่อำเภอบางปะกง นอกจากนี้ยังมี โครงการพัฒนาอาชีพภาคเกษตรกรรม โครงการส่งเสริมการปลูกยางพารา โครงการส่งเสริมการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม โครงการเปลี่ยนนาข้าวให้เป็นไม้ผลเพื่อเสริมสร้างให้ ประชากรมีงานทำและเพิ่มรายได้ที่แน่นอน (สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2535 : 16)

แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบระดับที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539)

แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบระดับที่ 7 (พ.ศ. 2535 – 2539) ของกรมการศึกษานอกระบบ มีวัตถุประสงค์หลักดังนี้

1. มุ่งพัฒนาประชากรในชาติ ให้มีคุณลักษณะตามนโยบายของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติกล่าวคือ มีคุณธรรม มีปัญญา มีสมรรถภาพในการดำรงชีวิต มีทักษะในการประกอบอาชีพและมีความรับผิดชอบ ในฐานะสมาชิกของสังคม ทั้งนี้งานการศึกษานอกระบบจะมุ่งเน้น

1.1 พัฒนาผู้รับบริการให้เป็นผู้สนใจใฝ่รู้ มีเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้ และมีความสามารถในการวิเคราะห์ทางเลือกที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิต

1.2 ให้บริการข้อมูลข่าวสาร ที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิต การประกอบอาชีพ การพัฒนาชุมชนและสังคม ให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม

1.3 พัฒนาให้ประชาชนมีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จะตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพอย่างเหมาะสมและมีช่องทางในการพัฒนาอาชีพ

1.4 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และการมีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมทั้งปลูกฝังให้เห็นคุณค่าของศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

2. เพื่อกระจายโอกาสและความเป็นธรรมทางการศึกษาไปสู่ประชาชนภายในชาติ

3. เพื่อพัฒนาศักยภาพ การบริหารงานของกรมการศึกษานอกระบบ ให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

หลักการในแผนพัฒนาการศึกษานอกระบบระดับที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539)

แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบระดับที่ 7 (พ.ศ.2535 – 2539) มุ่งให้บริการทางการศึกษานอกระบบแก่ประชากรของประเทศ โดยมีหลักการดังนี้

1. การศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษานอกระบบควรเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ที่จะเชื่อมโยงการเรียนรู้นานชุมชนและจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดการศึกษาตลอดชีวิต

2. ความกว้างขวางและเป็นธรรม การจัดการศึกษานอกระบบทุกระดับและทุกรูปแบบควร

จัดอย่างกว้างขวางและเป็นธรรม เพื่อให้แต่ละบุคคลที่มีความแตกต่างในด้านเพศ วัย และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ทั้งที่อยู่นในเมืองหรือชนบทอันทรูกันดารห่างไกล มีโอกาสเข้ารับบริการการศึกษา นอกโรงเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการ ความถนัดและความสนใจของแต่ละบุคคลได้ตลอดเวลาและต่อเนื่องตลอดชีวิต

3. ความสอดคล้อง การจัดการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาความต้องการของบุคคล และชุมชน ตลอดจนการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมที่เหมาะสม บนพื้นฐานของความ เป็นจริง และความเป็นไปได้โดยเน้นให้กลุ่มเป้าหมายรู้จักตนเอง รู้จักชุมชนที่อยู่อาศัย ตลอดจนตระหนัก ถึงความจำเป็น และความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง และชุมชนให้ก้าวหน้าไปในทิศทางที่พึงประสงค์

4. การบูรณาการการจัดการศึกษานอกโรงเรียน ควรจัดในลักษณะบูรณาการทั้งในแง่เนื้อหาที่จะครอบคลุมสภาพปัญหาของกลุ่มเป้าหมาย และในแง่วิธีการที่จะส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงและผสมผสานกันระหว่างการศึกษาพื้นฐานเพื่อการดำรงชีวิต การให้บริการข่าวสารข้อมูล และทักษะในการ ประกอบอาชีพและการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติในสังคมเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาที่ครบถ้วนสมบูรณ์

5. ความสมดุล การจัดการศึกษานอกโรงเรียนควรจัดให้กลุ่มเป้าหมายได้รับการพัฒนาอย่างมี สมดุลระหว่าง การพัฒนาทางวัตถุและจิตใจระหว่างมนุษย์ สังคม และธรรมชาติระหว่าง การส่งเสริม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การปรับปรุงวัฒนธรรมที่เป็นรากแท้ของชาติให้สมัยนิยม เพราะระหว่างการพัฒนาความสามารถที่ยืนหยัดพึ่งพาตนเอง ในขณะเดียวกันก็มีความผูกพันที่จะเกื้อกูลพึ่งพาซึ่งกันและกัน ระหว่างประชาชนในชาติ

6. การระดมสรรพกำลัง การจัดการศึกษานอกโรงเรียนถือเป็นหน้าที่ต่อสังคมของประชาชน ทุกคน ทั้งองค์กรของรัฐและเอกชน ตลอดจนองค์กรสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ จึงควรร่วมมีการระดม สรรพกำลัง โดยมีกรมการศึกษานอกโรงเรียนทำหน้าที่ประสานงาน เพื่อจัดการศึกษานอกโรงเรียนในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้รับบริการ และศักยภาพของหน่วยงาน (กรมการศึกษานอกโรงเรียน, 2534 : 11 - 12)

การจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ พุทธศักราช 2530

ด้วยกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงการพัฒนาประชากรของประเทศ ให้มีคุณภาพในทุก ๆ ด้าน เช่น ความรู้ ประสบการณ์ บุคลิกภาพ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนการนำความรู้ความสามารถที่ได้ศึกษามา ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น กรมการศึกษานอกระบบจึงมีนโยบายในเรื่องการให้การศึกษากับผู้ที่พลาดโอกาสที่จะเข้าศึกษาเล่าเรียน ในระบบโรงเรียน ทั้งนี้ด้วยความมุ่งหวังที่จะส่งเสริมให้บุคคลทั่วไป ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต หรือเพื่อศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยเปิดโอกาสให้เลือกเรียนได้ตามอัธยาศัยในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

การจัดการศึกษาสายสามัญของกรมการศึกษานอกระบบที่ผ่านมา ก่อนที่กระทรวงศึกษาธิการ จะมีคำสั่งให้ใช้หลักสูตร การศึกษานอกระบบสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช 2530 กรมการศึกษานอกระบบได้จัดดำเนินการเป็น 3 รูปแบบ คือ

1. การศึกษาผู้ใหญ่อายุ 15 ปีขึ้นไป เปิดสอนเป็นชั้นเรียน มีครูสอนเป็นรายวิชา ในแต่ละระดับชั้น
2. การศึกษาทางวิทยุไปรษณีย์ เป็นการเรียน การสอนที่ให้ผู้เรียนศึกษาจากคู่มือการเรียนฟังบทเรียนที่ออกอากาศทางวิทยุ และมาพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมที่กำหนด ถ้ามีปัญหาอาจซักถามอาจารย์ประจำกลุ่ม หรือเขียนจดหมายสอบถามได้จากศูนย์การศึกษานอกระบบโรงเรียนจังหวัด
3. การศึกษานอกระบบประเภทบุคคลภายนอกเป็นการเรียนที่ผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง และเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนกำหนด

การจัดการศึกษาทั้ง 3 ประเภทดังกล่าว หลักสูตร และวิธีการดำเนินงานเป็นอิสระแก่กันถ้า นักศึกษาลงทะเบียนเรียนแบบใดแล้ว จะต้องเรียนแบบนั้นไปจนกว่าจะจบหลักสูตรของแต่ละระดับไม่สามารถที่จะเลือกเรียนรูปแบบอื่น ๆ ได้ในเวลาเดียวกัน และวิชาที่สอบได้ไว้แต่ละรูปแบบการเรียนก็ไม่สามารถจะนำมารวมกันได้

กรมการศึกษานอกระบบ กรมสามัญศึกษา กรมวิชาการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน จึงได้ร่วมกันพิจารณาปรับปรุงหลักสูตร และวิธีจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญ

ศึกษา เพื่อมุ่งที่จะสนองความต้องการของบุคคลที่พลาดโอกาส ที่จะเข้าศึกษาแล้วเรียนในระบบโรงเรียน โดยความเห็นชอบของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีการเรียนนชั้นเรียน (ขร.) วิธีการเรียนทางไกล (ทก.) และวิธีการเรียนด้วยตนเอง (ตอ.) หลักสูตรดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนได้ละกันทั้ง 3 วิธีเรียนและเมื่อนักศึกษาสอบได้ครบตามเกณฑ์ที่กำหนดก็ให้จบหลักสูตรแต่ละระดับได้ และเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนผลการเรียนวิชาสามัญระหว่างการศึกษาในระบบโรงเรียน และการศึกษาออกโรงเรียนได้ด้วย นอกจากนี้ยังเปิดโอกาสให้มีการเทียบโอนวิชาตามที่ผู้เรียนเรียนจบจากสถานศึกษา หรือสถานประกอบการที่กระทรวงศึกษาธิการรับรองตลอดจนอาชีพที่ผู้เรียนประกอบกิจการอยู่มาเทียบโอนผลการเรียน ในหลักสูตรที่ประกาศใช้ใหม่ได้ (กรมการศึกษานอกโรงเรียน. 2530 : 3 - 4)

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล คือ นักศึกษาที่สมัครขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2530 วิธีเรียนแบบทางไกล การเรียนวิธีเรียนแบบทางไกล เป็นวิธีที่เหมาะสมกับผู้ที่มีภารกิจมากจนไม่มีเวลาที่จะเข้าบ้นเรียนนชั้นเรียนได้เป็นประจำ เช่น อยู่งานชนบทที่ห่างไกลจากสถานที่ตั้งของสถานศึกษา หรือ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เมื่อผู้เรียนไปขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาและลงทะเบียนเรียน ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดต่าง ๆ แล้วก็จัดหาหนังสือหรือตำราต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ รดยฝึกหัดทำแบบฝึกหัดต่าง ๆ พังรายการวิทยุจากสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย เครือข่ายที่ 2 เพื่อการศึกษา (สวศ.2) ออกอากาศทุกวันระหว่างเวลา 05.30 - 21.10 น. ในระบบ เอ.เอ็ม. ขนาดคลื่นความถี่ที่กรุงเทพมหานคร 1467 กิโลเฮิรตซ์ นอกจากนี้ นักศึกษาจะต้องไปร่วมกิจกรรมการพบกลุ่ม เพื่อทำกิจกรรมตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เมื่อจบตามหลักสูตรแล้วจะได้รับประกาศนียบัตร ซึ่งมีศักดิ์และสิทธิ์เท่ากับผู้เรียนในระบบโรงเรียนทุกประการ

หลักสูตรและโครงสร้างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาจะต้องเรียนหมวดวิชาบังคับ 5 หมวดวิชา หมวดวิชาเลือก 3 หมวดวิชา และจะต้องเข้าร่วมกิจกรรม

ตามเกณฑ์ที่กำหนด ในหมวดวิชาเลือกนักศึกษาสามารถเทียบโอนได้ทั้ง 3 หมวดวิชา นักศึกษาที่เรียนตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ พุทธศักราช 2530 จะต้องมีการพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมร่วมกันตามเกณฑ์ที่กำหนดแต่ละวิธีเรียน ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสพบปะ รู้จักคุ้นเคย ผูกกระบวน การคิด การตัดสินใจแก้ปัญหาและการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม เพื่อให้นักศึกษารู้จักปรับตนเองให้ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข กิจกรรมในการพบกลุ่มส่วนใหญ่ จะดำเนินการดังนี้

- แก้ปัญหาการเรียนจากบทเรียนด้วยกระบวนการกลุ่ม
- ผูกทักษะกระบวนการกลุ่ม การคิดและการตัดสินใจ การทำงานร่วมกันอย่างมีระบบ
- ประยุกต์ความรู้จากบทเรียนและประสบการณ์มาใช้ในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน

และในสังคม

- ร่วมกันคิดหาแนวทางเพื่อทำกิจกรรมส่งเสริมคุณภาพ จริยธรรม วัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงาม
- เสริมสรุปรการเรียนรู้ทั่ว ๆ ไปตามหลักสูตร

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปวิธีการเรียนแบบวิธีเรียนทางไกล นักศึกษาจะต้องปฏิบัติดังนี้

1. ศึกษาบทเรียนด้วยตนเอง
2. พังรายการวิทยุเพื่อเสริมความรู้จากบทเรียน
3. พบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมตามเกณฑ์ที่กำหนด
4. ทำกิจกรรมและทดสอบย่อยเพื่อเก็บคะแนนสะสมระหว่างภาคเรียน
5. เข้าสอบปลายภาคเรียน

การเลือกประกอบอาชีพ

การตัดสินใจในการเลือกอาชีพเป็นเรื่องของบุคคล ที่จะใช้วิธีการไม่เหมือนกัน (สมคิด อิศระวัฒน์. 2532 : 1 - 2) การตัดสินใจ เป็นกระบวนการเลือกกิจกรรมในการปฏิบัติหรือเลือกทางปฏิบัติ จากทางเลือกหลาย ๆ ทาง การตัดสินใจ ย่อมขึ้นอยู่กับภาวะวิเคราะห์สภาพการณ์ที่เป็นอยู่แล้ว ดำเนินการเปลี่ยนแปลง หรือปรับปรุงให้เข้ากับสภาพการณ์ เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปตามความ ประสงค์ และถูกต้องตามที่คาดไว้ การตัดสินใจเป็นรากฐานสำคัญของการเลือกสิ่งของหรือการปฏิบัติ

เนอิมและเนอิม (สมคิด อิศระวัฒน์. 2532 : 9 ; อ้างอิงมาจาก Niemi and Niemi. 1978) มีความเห็นว่า เรื่องการตัดสินใจเป็นความพยายามที่จะแก้ปัญหา เพื่อที่จะให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ลักษณะของการตัดสินใจประกอบด้วยทางเลือกต่าง ๆ ตั้งแต่ 2 อย่างขึ้นไประดับของการตัดสินใจมีความยากง่ายไม่เท่ากัน นักวิชาการมีความเชื่อว่าการตัดสินใจที่ดีต้องอาศัยข้อมูลที่รวบรวมไว้ดี

ฮอปปีค (Hoppock. 1967 : 86) เชื่อว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลนั้นขึ้นกับองค์ประกอบทางบุคคลิกภาพและความต้องการทางอารมณ์ โดยมีลักษณะต่อไปนี้

1. การเลือกอาชีพไม่ใช่เหตุผลหรือตรรก (Logic) แต่เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก ขบวนการอัตโนมัติ

2. เหตุผลเบื้องตันในการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นไปตามจิตไร้สำนึก (Unconscious) ซึ่งบุคคลจะแสดงออกมาคล้ายกับว่า เขาใช้เหตุผลโดยไร้รายได้และโอกาสที่ดีเป็นเกณฑ์ บางทีเราก็เรียกรวบ ๆ กันว่าความสนใจ แต่จริงแล้วเป็นอิทธิพลของจิตไร้สำนึก

3. การตัดสินใจเลือกอาชีพ เป็นการแสดงออกขององค์ประกอบทางบุคลิกที่จะสามารถ สนองตอบต่อความต้องการพื้นฐานของบุคคลได้

4. การตัดสินใจเลือกอาชีพ ก็คล้ายกับการแสดงออกถึงความสนใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นขบวนการส่วนตัวของบุคคล เป็นผลจากการพัฒนาการทางจิตของแต่ละบุคคลซึ่งไม่เหมือนกัน ขบวนการตัดสินใจเลือกอาชีพของบุคคลขึ้นอยู่กับงานที่เราเลือกจะทำให้เขาสามารถแสดงบทบาทตามความต้องการของเขาได้ทั้งในความเห็นส่วนตัวและโลกของความเป็นจริง การเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล เป็นขบวนการซึ่งประกอบด้วยพฤติกรรมที่สัมพันธ์กันหลายพฤติกรรม

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 17) มีแนวความคิดว่าการเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมขึ้นกับองค์ประกอบ 3 ประการ

✓ 1. ความเข้าใจตนเองอย่างแจ่มแจ้ง ทั้งทางด้านความถนัด ความสามารถ ความสนใจ ความคาดหวัง ความรู้ กำลังสมอง กำลังทรัพย์ ตลอดจนสาเหตุหรือต้นกำเนิดของสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าว

✓ 2. ความรู้เกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ โอกาสที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ ความก้าวหน้า และสภาพต่าง ๆ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวเพื่อ

ประกอบอาชีพ

3. การใช้เหตุผลโดยพิจารณาจากองค์ประกอบทั้ง 2 ประการ ดังนั้น การที่บุคคลจะเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสมนั้นจึงต้องมีการคิด และตัดสินใจโดยอาศัยการวิเคราะห์ตนเอง และวิเคราะห์อาชีพประกอบกัน ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพเป็นสิ่งที่ต้องศึกษาเช่น ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ สภาพการทำงาน รายได้ ความมั่นคงของอาชีพ การเตรียมตัวประกอบอาชีพ คุณสมบัติในการประกอบอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน การตัดสินใจเลือกอาชีพที่เหมาะสมจึงเป็นกระบวนการที่ไม่อาจทำได้ง่ายในช่วงเวลาอันสั้น สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 19 - 20) ได้กล่าวถึง ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. ความถนัดและสติปัญญา
2. ความสนใจ
3. ค่านิยม
4. บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อแม่ ญาติ ครู นักแนะแนวหรือเพื่อน
5. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
6. ครอบครัว
7. บุคลิกภาพและการปรับตัว
8. ถิ่นที่อยู่และค่านิยมในชุมชน

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของ โร (Roe. 1966 : unpage) มีองค์ประกอบดังนี้

1. บุคคลเลือกอาชีพให้เหมาะกับบุคลิกภาพและสนองความต้องการของคน
2. ประสบการณ์ในวัยเด็กได้จากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ

ทฤษฎีนี้มีความเชื่อว่า คนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการต่าง ๆ ของคนเช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือ ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ ตลอดจนความต้องการอิสรภาพ

โร ยอมรับทฤษฎีของมาสโลว์ เขาเชื่อว่าความต้องการขั้นต่าง ๆ ของเด็กจะได้รับ การตอบสนองหรือไม่นั้นขึ้นกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดา หรือผู้ปกครองกับเด็กซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นบุคลิกภาพนี้ จะมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล โดยบุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ

และสนองความต้องการของคน

กรินซ์เบิร์ก (Ginzberg, 1974 : unpage) สรุป หลักของกระบวนการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่อง ซึ่งใช้เวลานานกว่า 10 ปี
2. กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ไม่ย้อนกลับ คือเมื่อพัฒนาแล้วจะไม่ย้อนกลับไปมีลักษณะเช่นขั้นต้น ๆ อีก

3. กระบวนการเลือกอาชีพ เป็นกระบวนการที่ผสมผสานความต้องการของบุคคลที่ จะเลือกอาชีพให้สนองความต้องการ ความสนใจ และเหมาะสมกับความสามารถของเขาให้มากที่สุด กับการตระหนักถึงโอกาสที่จะประกอบอาชีพนั้น ๆ จริง และข้อจำกัดต่าง ๆ เช่น ตำแหน่งงานมีน้อย ไม่มีทุนเรียนเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สถาบันการศึกษาที่จะฝึกอาชีพรับนักศึกษาได้จำนวนจำกัด

4. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการขั้นตอน เชื่อมโยงในแต่ละวัยไม่ใช่เป็นการตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องในช่วงเวลาหลายปี

5. พัฒนาการด้านอาชีพได้รับอิทธิพลจากองค์ประกอบต่อไปนี้คือ

ก. องค์ประกอบที่เกี่ยวกับสภาพความเป็นจริง เป็นต้นว่า ความสามารถ ความถนัดของบุคคล โอกาสในสังคม

ข. องค์ประกอบด้านการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่จะทำให้สามารถเลือกอาชีพได้ในขอบเขตกว้างขวางมากน้อยเพียงใด คือ ถ้าได้รับการศึกษามาก ช่องทางเลือกประกอบอาชีพจะมีมาก

ค. องค์ประกอบด้านอารมณ์ ในการเลือกอาชีพบางที่อาจมีองค์ประกอบด้านอารมณ์ มาเกี่ยวข้องด้วย เช่น อยากรับเป็นนักแสดง เพราะมีอารมณ์ฝันว่าจะได้แต่งตัวสวย มีคนนิยมชื่นชอบ

ง. องค์ประกอบเกี่ยวกับค่านิยมของบุคคล

สุนทร สุนันท์ชัย (1982 : 171 - 174) กล่าวว่า มนุษย์ทุกคนควรมีเสรีภาพในการคิดหรือตัดสินใจแก้ปัญหา จึงเป็นเรื่องแต่ละบุคคลจะเลือกวิธีและทิศทางของการแก้ปัญหาด้วยตนเอง ซึ่งบุคคลจะคำนึงถึงข้อจำกัดบางประการเกี่ยวกับตนเอง สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งข้อมูลทางด้านวิชาการประกอบ ถ้าหากบุคคลได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ และจัดสภาพแวดล้อมที่จะช่วยในการตัดสินใจอย่างเหมาะสมแล้วบุคคลก็จะสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ งานการคิดจะต้องเป็นการคิดที่อาศัย

เหตุผลและการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ สามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคม และสิ่งแวดล้อม ได้อย่างดี ข้อความที่กล่าวมาข้างต้นเป็นแนวคิดของปรัชญาการศึกษาของโรงเรียน ที่เรียกว่าการคิดเป็น ซึ่ง การคิดนี้เป็นคุณลักษณะเฉพาะตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาไทย ซึ่ง บุญสม ครุฑทา (2525 : 235) ได้สรุปลักษณะของการคิดเป็น ตามแนวคิดของนักการศึกษาไทยไว้ 3 ประการ คือ

1. การคิดเป็นคือ เป็นการคิดเพื่อแก้ปัญหา
2. การคิดเป็นคือ การคิดที่มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์
3. การคิดเป็น ไม่ใช้การคิดโดยยึดหลักวิชาการในหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการคิด พิจารณาย้อนตั้งแต่ตนเองไปถึงสังคม สิ่งแวดล้อมและใช้วิชาการเข้าช่วยพิจารณาไตร่ตรอง การเรียน ตามหลักสูตรการศึกษาของโรงเรียนนั้น การพบกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เรียนจะ ขาดเสียไม่ได้ เพราะการพบกลุ่มนั้นมีหลักการคือ ต้องการปลูกฝังให้ผู้เรียนรู้จักและเข้าใจการทำงาน ร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตย รวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิด เรื่อง "คิดเป็น" ซึ่งการคิดเป็นนี้ เป็นกระบวนการคิดและตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลอย่างน้อย 3 ด้าน มาประกอบการตัดสินใจ คือข้อมูลด้านตนเอง ข้อมูลด้านสังคม ข้อมูลด้านวิชาการ แนวคิดเรื่อง "คิดเป็น" เป็นกระบวนการที่สามารถนำมาเป็นหลักในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้รวมทั้งการตัดสินใจเลือก ประกอบอาชีพหรือเปลี่ยนอาชีพได้ การตัดสินใจของแต่ละคนอาจแตกต่างกันไปเนื่องจากคนเรามีความ แตกต่างระหว่างบุคคล ในเรื่องของความสามารถเฉพาะตัว ความถนัดความรู้พื้นฐาน ความสนใจ สิ่ง แวดล้อมต่าง ๆ เช่น ลักษณะเดิมของอาชีพของครอบครัว ความต้องการของตลาดแรงงาน สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ ล้วนมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของบุคคล การที่นักศึกษามีข้อมูลในแต่ละด้านเป็นจำนวน มากมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจเลือกอาชีพ จะทำให้เลือกอาชีพได้ดีกว่าผู้ที่มีข้อมูลน้อยกว่าหรือ ไม่มีการนำข้อมูลมาประกอบการตัดสินใจเลย ว่าควรตัดสินใจเกี่ยวกับอาชีพอย่างไรจึงจะเหมาะสมที่สุด ดีที่สุดสำหรับตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปี พ.ศ. 2515 ขวลิต บางณรงค์ (2515 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ปลายในพระนครและต่างจังหวัด ปีการศึกษา 2514 พบว่า นักเรียนที่เลือกเรียนครู ให้ความสำคัญเรื่องความมีเกียรติ รองลงมาจากความสามารถทางการเรียน นักเรียนที่เลือกอาชีพเกษตรกรรม สถาบันให้ความสำคัญด้านความสามารถในการเรียนระดับหนึ่ง แต่จากผลการวิจัยของ บุญถึง แนนหนา (2517 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการเลือกอาชีพ และเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 5 ของทุกภาคในประเทศไทย พบว่า ความคิดในเรื่องความมีเกียรติของนักเรียนได้เปลี่ยนแปลงไป นักเรียนส่วนมากคำนึงถึงในด้านเศรษฐกิจมากกว่าอย่างอื่น โดยการที่เด็กทุกภาคเลือกเรียนวิชาที่มีโอกาสหางานเมื่อเรียนจบแล้วมากกว่าเหตุผลอย่างอื่น ๆ

เป็รื่อง จันดา (2519 : 93) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันในเรื่องเรียนมัธยมแบบประสมทางภาคเหนือ จำนวน 506 คน พบว่า อาชีพของผู้ปกครอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีส่วนสัมพันธ์ในการเลือกอาชีพ หมวดต่าง ๆ นักเรียนที่มีผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกันให้เหตุผล หรือแรงจูงใจในการเลือกอาชีพแตกต่างกัน ในปี พ.ศ. 2520 ประมวล วิทยากร (2520 : 103) ได้ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมทางอาชีพ และการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยม จำนวน 65 ข้อความ พบว่านักเรียนในจังหวัดนครสวรรค์มีค่านิยมทางอาชีพเรียนตามลำดับจากสูงไปต่ำดังนี้ ด้านบริการสังคม ด้านเกียรติยศ ชื่อเสียงและความก้าวหน้าด้านความมั่นคงปลอดภัยในอาชีพ ด้านความเป็นอิสระ ด้านความมีอำนาจ และการเป็นผู้นำ ด้านความสามารถ ด้านการทำงานกับธรรมชาติ และวัตถุ ด้านรายได้และด้านความมีระเบียบแบบแผน

อรรรรณ ประคองเวช (2521 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น มศ.3 ในเขตการศึกษา 6 พบว่าปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ปัญหาเกี่ยวกับความรู้เรื่องอาชีพ นอกจากนี้แล้ว อาชีพของบิดามารดา และครอบครัวก็เป็นปัญหาเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักเรียนด้วย

บุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพ ในโรงเรียนราชภัฏรำไพพรรณี ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพทั่วไปของนักศึกษา เป็นโรค มีอายุไม่เกิน 20 ปี มีความรู้ระหว่างชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 3 และยังไม่เคย ประกอบอาชีพ ส่วนปัจจัยที่ทำให้เลือกเรียนคือความชอบและรักงานวิชาชีพที่เรียนต้องการรู้ลักษณะของวิชาชีพที่เรียนและสามารถปฏิบัติได้ เป็นวิชาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเอง และครอบครัวได้ เป็นวิชาชีพที่เหมาะสมกับ ความรู้ ความสามารถของตนเองสามารถนำไปประกอบอาชีพอิสระได้ สังคมให้การยอมรับ และให้ความสำคัญต่อวิชาชีพที่เรียน

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : ข) ได้ศึกษาถึงลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน สรุปว่า รูปแบบการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล อาจไม่เหมือนกัน ลักษณะการตัดสินใจเลือกอาชีพของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นแบบ "คิด-ตัดสินใจ กระทำ" ไม่มีการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ พื้นความรู้เดิม การพึ่งตนเองหรือการทำงาน ไม่มีผลต่อ กระบวนการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของประชาชน ส่วนสรุปผลการวิจัยการศึกษาการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2533 ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน (2536 : 26) ปรากฏว่า ขั้นตอนการตัดสินใจเลือกอาชีพนั้น ผู้มีส่วนในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนักศึกษามากที่สุดคือผู้ปกครอง ครูประจำกลุ่ม และเพื่อนตามลำดับ โดยบุคคลทั้ง 3 กลุ่มนี้ จะให้ข้อมูลด้านอาชีพแก่นักศึกษาเพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกอาชีพ นอกจากนี้แล้ว กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2536 : 191) ได้รายงานผลการวิจัย การศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระ ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2533 มีนักศึกษานในหลักสูตร ปอ. ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจากศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาค และศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัด จำนวน 9 ศูนย์ มีนักศึกษาทั้งหมด 416 คน ปรากฏว่า มีนักศึกษาเข้าสู่อาชีพได้ 101 คน และยังไม่เข้าสู่อาชีพ 56 คน ที่เหลือ 259 คน หยุดเรียนกลางคันออกไปทำงานอื่นร้อยละ 49.03 หยุดเรียนเพราะครูประจำกลุ่มลาออกร้อยละ 18.15 และหยุดเรียนกลางคันไปเรียนต่อสายสามัญร้อยละ 6.56

สุริยา โยธาสมุทร (2536 : 33) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพของผู้ที่เรียน กศน.สายอาชีพ ท้าให้ทราบว่า ผู้เรียนสายอาชีพของ กศน. ที่ประสบผลสำเร็จสามารถไปประกอบอาชีพ ตามที่เรียนมาต้องมียอดปัจจัยประกอบตัวสำคัญคือ ความชอบ ความรักในอาชีพนั้น ๆ เสียก่อน

นอกจากงานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพแล้ว ยังมีงานวิจัยของต่างประเทศที่เกี่ยวข้องอีกเช่น สตรอง (Strong. 1951 : 335) ได้ทำการวิจัยโดยการสร้างแบบทดสอบ ความสนใจของบุคคลในอาชีพต่าง ๆ ให้นักศึกษาที่กำลังศึกษาในวิทยาลัยฯ ผลของการวิจัยพบว่า จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 345 คน มีร้อยละ 86 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสอดคล้องกัน ในระหว่างความ สนใจกับอาชีพที่ได้ทำอยู่ ในอีก 20 ปีต่อมา สตรองได้ชี้ให้เห็นด้วยว่ากลุ่มตัวอย่างที่เปลี่ยนอาชีพไปนั้น ได้คะแนนความสนใจในอาชีพต่ำกว่าบุคคลที่ไม่ได้เปลี่ยนอาชีพ จากงานวิจัยของสตรองแสดงให้เห็นว่า ความสนใจในอาชีพมีความสัมพันธ์สูงมากกับการเลือกอาชีพของบุคคล

แกลเลอร์ (Galler. 1951 : 439 - 445) ได้ศึกษาพบว่า ความสนใจในอาชีพของเด็กวัย รุนซึ่งมีอายุระหว่าง 12 - 14 ปี ทั้งชายและหญิง ต่างมีความกระตือรือร้นในเรื่องอาชีพแล้ว และ อาชีพ ก็มิได้สูงไปกว่าอาชีพของบิดา มารดา ไรครเกอร์ และ เล้าท์เทท (Kroger and Louttet. 1953 : 203 - 212) ได้วิจัยเกี่ยวกับอาชีพของบิดา ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ชายในชั้นมัธยม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างอาชีพบิดา และความมุ่งหวังในอาชีพของเด็กมีอิทธิพลท ำให้เด็กจำนวน 2 ใน 3 มุ่งหวังในอาชีพที่มีรายได้ และมีสถานะทางสังคมสูงกว่าระดับอาชีพของบิดา

เออร์ดแมน (Erdman. 1957 : 2497) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของวัยรุ่นที่เรียนซ้ำ พบว่า ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เด็กได้รับจากทางบ้านและชุมชน มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพมากกว่าโรง เรียน และเด็กวัยรุ่นเหล่านี้รู้จักตนเอง พยายามเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง

แทนเซอร์ (Tanzer. 1957 : 890) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของบุคลิกภาพกับการเลือก ประเมินทางอง ณ และระดับของแรงกดดันทางอาชีพ โดยเก็บภาพเด็กหนุ่มและหญิง จำนวน 183 คน ผลการศึกษาพบว่า คนที่เลือกงานเกี่ยวกับบุคลากรด้านธุรกิจ (Personal Contact - Business) มี คะแนนของคุณลักษณะทางบุคลิกภาพ และการเข้าสังคมสูงกว่าพวกที่เลือกงานที่เกี่ยวกับการใช้มือ (Materials and Symbol Handling) ส่วนคนที่เลือกอาชีพเกี่ยวกับวัตถุ (Materials and Symbol)

ได้คะแนนทางด้านการเข้าสังคมต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย อย่างมีนัยสำคัญ และยังพบว่าระดับความสนใจ และระดับอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์ทางบวกกับระดับอาชีพที่เลือก

เมอร์คอค (Murdoch. 1964 : 2351) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักศึกษา ผลปรากฏว่า ในการเลือกอาชีพของนักศึกษาในวิทยาลัยส่วนมากได้รับอิทธิพลจาก องค์ประกอบที่เป็นความสนใจ ความสามารถของตนเอง ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ให้นักศึกษาส่วนมากตัดสินใจได้ดี ได้แก่ การสนทนากับบุคคลที่ประกอบอาชีพนั้น ๆ และการอ่านหนังสือ

มอส์เชอร์ (Mozer. 1965 : 460 - 1) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนโดยให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เลือกอาชีพที่ชอบมากที่สุด 3 อาชีพ จากอาชีพที่ให้เลือก 100 อาชีพ พบว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูงมักจะเลือกอาชีพขั้นสูงที่ต้องการฝึกฝนในระดับสูง ส่วนนักเรียนที่มีระดับสติปัญญาต่ำจะเลือกอาชีพที่ต้องการการฝึกหัดด้านวิชาการเพียงเล็กน้อย หรืออาจไม่ต้องการใช้วิชาการเลย

โอโซกลู (Ozoglu. 1965 : 6397 - 8) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ตามความสามารถทางวิชาการ กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาที่ไม่ประสบความสำเร็จ ตามความสามารถทางวิชาการ พบว่า นักเรียนที่ประสบผลสำเร็จตามความสามารถทางวิชาการมีระดับในการเลือกอาชีพไม่อยู่ในระดับเดียวกันกับความสามารถทางวิชาการ และความสนใจ

เพอร์โรน (Perrone. 1965 : 254 - 257) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมต้น พบว่าเด็กที่มีระดับเชาว์ปัญญาสูง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีมีปัญหาล้วนน้อยเลือกอาชีพที่มีโอกาสแสดงออก และอาชีพที่นำความพอใจส่วนตัวมาให้ และต้องการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป เพื่อนำตนไปสู่จุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ในชีวิตจริง ตรงกันข้ามกับเด็กที่มีระดับเชาว์ปัญญาต่ำ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะไม่สนใจการแสดงออกของตน และตั้งจุดมุ่งหมายในงานอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง ยังได้ผลอีกว่าค่านิยมทางอาชีพที่สำคัญที่สุด คือ รายได้สูง ความมั่นคงในอนาคต ค่านิยมทั่วไปได้แก่การช่วยเหลือผู้อื่นทางานเกี่ยวกับวัตถุ และไม่ต้องการงานตามคำสั่งใคร

เอดดี้ (Eddy. 1969 : 2959) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ในรัฐหลุยเซียน่า ในปี 1965 โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 741 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. บิดา มารดามีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมารดามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการตัดสินใจทางการศึกษาของเด็ก

2. ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด กับการเลือกอาชีพของเด็ก มากกว่าความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดา มารดา

3. การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับ ความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถและค่าตอบแทน

ของ (Chong, 1977 : 4128 - A) ได้ศึกษาการเลือกอาชีพ และระบบค่านิยม พบค่านิยมต่อการเลือกอาชีพตามลำดับดังนี้ ความปลอดภัยในครอบครัว การยอมรับตนเอง ความมีอิสระ ค่านิยมที่มีความสำคัญน้อยลงได้แก่ ความปลอดภัยของชาติ เงินเดือน และการยอมรับทางสังคม การเลือกค่านิยมทั่วไปกลุ่มตัวอย่างเลือกความซื่อสัตย์ว่าสำคัญที่สุด ถัดมาได้แก่ความรับผิดชอบ ใจกว้าง ความสะอาด จินตนาการ และการเชื่อฟังตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบการเลือกอาชีพ 6 อาชีพ พบว่าสิ่งแวดล้อม ของอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพอย่างมีนัยสำคัญ

สมมติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในครั้งนี้ ได้นำเสนอเป็นหัวข้อตามลำดับดังนี้

1. สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา
2. แผนพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539)
3. การจัดการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน

พุทธศักราช 2530

4. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล
5. ปัจจัยในการเลือกอาชีพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปของจังหวัดฉะเชิงเทรา

1. ที่ตั้ง

จังหวัดฉะเชิงเทรา ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครถ้าเดินทางโดยรถไฟสายตะวันออกเป็นระยะทางประมาณ 61 กิโลเมตร ถ้าเดินทางโดยรถยนต์ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 304 (สายมีนบุรี-ฉะเชิงเทราหรือ ถนนสุขุมวงศ์) ระยะทางประมาณ 75 กิโลเมตร หรือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3 (สายบางนา-ตราด หรือ ถนนสุขุมวิท) ระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียงดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดปทุมธานี นครนายก และปราจีนบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดชลบุรี ระยอง และอำเภไไทย
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดปราจีนบุรี และจันทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร และสมุทรปราการ

ตาราง 1 (ต่อ)

ชื่อกลุ่ม	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
งามจรี	38	19
โคมทอง	35	18
งงรัก	35	17
ปลาดวน	35	18
ทิวลิป	35	17
สิ้นใจ	34	17
มณฑา	35	17
นิวส์	34	17
รุ่งอรุณ	35	17
นิภา	35	18
ทับทิม	35	17
รวม 14	490	245

2.2 สุ่มจำนวนนักศึกษาจากกลุ่มที่สุ่มไว้ จำนวนร้อยละ 50 ของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักศึกษาที่มีอาชีพแล้วทั้งสิ้น ได้มาจำนวน 245 คน

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักเรียนในเรื่องของเพศ อายุ อาชีพ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน

รูปแบบของคำถามเป็นลักษณะของคำถามให้เลือกตอบแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

5 ระดับของลิเคอร์ท (Likert Scale) ในด้านตนเอง ด้านสังคมและด้านวิชาการโดยมีเกณฑ์ดังนี้

5 หมายถึง มีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพมากที่สุด

4 หมายถึง มีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพมาก

3 หมายถึง มีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพปานกลาง

2 หมายถึง มีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพน้อย

1 หมายถึง มีอิทธิพลในการเลือกประกอบอาชีพน้อยที่สุดถึงไม่ใช้เลย

2. วิธีการสร้างแบบสอบถาม

เพื่อให้เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้มีคุณภาพเชื่อถือได้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกอาชีพ เพื่อกำหนดคำถามและขอบเขตเนื้อหาของแบบสอบถาม

2. ดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลจากการที่ได้ศึกษาค้นคว้ามา

3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปหาอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจสอบ เพื่อดูความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) และดูความสมบูรณ์ของเครื่องมือ เพื่อให้ผู้วิจัยนำไปใช้ได้

4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำปริญญานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ หลังจากแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วจึงนำไปทดลองใช้ (Try - out) กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแบบทางไกล ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทราที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน แล้วนำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธีหา

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - coefficient) ได้ค่าของความเชื่อมั่นแบบสอบถามทั้งฉบับ = 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ทบทวนสื่อราชการ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ไปขอความอนุเคราะห์ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปอธิบาย ชี้แจงการตอบแบบสอบถามกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่เรียนแบบทางไกล ที่มีกิจกรรมการพบกลุ่มภายในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 6 - 20 กุมภาพันธ์ 2537 รวมแบบสอบถามที่แจกไปทั้งสิ้น 245 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืนมาจำนวน 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมแบบสอบถามคืนมาแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้คืนมาทุกฉบับ เพื่อคัดเลือกเอาฉบับที่สมบูรณ์ไปวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งแบบสอบถามที่ได้คืนมาเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 245 ฉบับ
2. นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ และลงรหัสในแบบลงรหัสสำหรับประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์
3. จัดเตรียมข้อมูลเพื่อป้อนเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์และวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS\PC+ (Statistical Package for the Social Science Personal Computer)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach. 1972 : 126)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
 n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 s_i^2 แทน ความแปรปรวนรายข้อ
 $\sum s_i^2$ แทน ผลรวมความแปรปรวนรายข้อ
 s_t^2 แทน ความแปรปรวนของแบบสอบถามทั้งหมด

2. ค่าสถิติพื้นฐาน

2.1 ค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนข้อมูลในแบบสอบถาม โดยคำนวณจากสูตร (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
 N แทน จำนวนข้อมูล

2.2 หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้สูตร

(ลั้วณ สายยศและอังคณา สายยศ. 2531 : 64)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N - (N-1)}}$$

เมื่อ S แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

X แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละข้อยกกำลังสอง

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2.3 ทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สูตร t - test

(ลั้วณ สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 86)

ในกลุ่มที่ไม่ทราบค่ารวม, ผลรวมของกลุ่มประชากรทั้งสองกลุ่ม $\bar{X}_1 - \bar{X}_2$
 ว่า s_1^2, s_2^2 หรือ n_1, n_2 t =

$$\sqrt{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}$$

เมื่อ t แทนสถิติแสดงความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของสองกลุ่ม

$\bar{X}_1$ แทนค่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่หนึ่ง

$\bar{X}_2$ แทนค่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่สอง

s_1^2 แทนค่า แทนความแปรปรวนของกลุ่มที่หนึ่ง

s_2^2 แทนค่า แทนความแปรปรวนของกลุ่มที่สอง

n_1 แทนค่า แทนจำนวนคนในกลุ่มที่หนึ่ง

n_2 แทนค่า แทนจำนวนคนในกลุ่มที่สอง

$$df = \left[\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right]^2 \cdot \frac{\left[\frac{s_1^2}{n_1} \right]^2 + \left[\frac{s_2^2}{n_2} \right]^2}{\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2}}$$

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง วิธีการสร้างเครื่องมือ การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนแบบทางไกล ของศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา และมีกิจกรรมการพบกลุ่มอยู่ภายในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 924 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนแบบทางไกล และมีกิจกรรมการพบกลุ่มภายในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้ว โดยการใช้การสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling) และใช้การสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) มาจำนวนร้อยละ 50 ของทั้งหมด ตามขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 สุ่มชื่อกลุ่มนักศึกษาที่พบกลุ่มอยู่ในจังหวัดฉะเชิงเทรา จากจำนวน 28 กลุ่ม ได้มาจำนวน 14 กลุ่ม เป็นนักศึกษาที่มีอาชีพแล้วทั้งหมด จำนวน 290 คน ดังนี้

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

ชื่อกลุ่ม	จำนวนนักศึกษาทั้งหมด	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
ขันธ์	35	18
พุทธชาด	34	17
ชัยพฤกษ์	35	18

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผลตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และเพื่อให้สื่อความหมายเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
- X แทน ค่าเฉลี่ย
- S.D แทน ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
- t แทน ค่าที่ใช้พิจารณาใน t - distribution
- * แทน ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ** แทน ค่าความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และนำเสนอ ในรูปแบบของตารางประกอบความเรียง ดังนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดเกี่ยวกับสถานภาพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

ดังนี้

การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยเพื่อแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงคะแนน (Class interval)

ค่าคะแนนเฉลี่ย

- 4.21 - 5.00 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 3.41 - 4.20 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ มาก
- 2.61 - 3.40 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 1.81 - 2.60 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อย
- 1.00 - 1.80 หมายความว่า ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ น้อยที่สุดถึงไม่ใช้เลย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 2 รายละเอียดกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรต้น

สถานภาพของนักศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	100	40.80
1.2 หญิง	145	59.20
รวม	245	100.00
2. อายุ		
2.1 น้อยกว่า 22 ปี	151	61.60
2.2 22 ปีขึ้นไป	94	38.40
รวม	245	100.00
3. อาชีพ		
3.1 รับจ้าง	213	86.90
3.2 อิสระ	32	13.10
รวม	245	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	ความถี่	ร้อยละ
4. รายได้		
4.1 ต่ำกว่า 1,000 บาท	5	2.00
4.2 1,000 - 2,000 บาท	13	5.30
4.3 2,000 - 3,000 บาท	52	21.20
4.4 3,000 - 4,000 บาท	111	45.30
4.5 มากกว่า 4,000 บาท ขึ้นไป	64	26.10
รวม	245	100.00
5. ระยะเวลาในการประกอบอาชีพ		
5.1 น้อยกว่า 1 ปี	38	15.50
5.2 1 - 2 ปี	108	44.10
5.3 3 - 5 ปี	57	23.30
5.4 มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	42	17.10
รวม	245	100.00

จากตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เรียนทางไกลที่ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ จำนวน 245 คน เป็นหญิง จำนวน 145 คน เพศชาย จำนวน 100 คน คิดเป็นร้อยละ 59.20 และ 40.80 ตามลำดับ

จำแนกตามอายุโดยใช้ค่าเฉลี่ยเป็นตัวแบ่ง จำแนกเป็นกลุ่มอายุน้อยกว่า 22 ปี จำนวน 151 คน กลุ่มอายุ 22 ปีขึ้นไป จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 และ 38.40 ตามลำดับ

จำแนกตามอาชีพ จำแนกได้เป็นอาชีพรับจ้าง จำนวน 213 คน อาชีพอิสระ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 86.90 และ 13.10 เป็นลำดับ

จำแนกตามรายได้ จำแนกออกเป็นกลุ่มที่มีรายได้ 3,000 – 4,000 บาท จำนวน 111 คน กลุ่มรายได้มากกว่า 4,000 บาท จำนวน 64 คน กลุ่มรายได้ 2,000 – 3,000 บาท จำนวน 52 คน กลุ่มรายได้ 1,000 – 2,000 บาท จำนวน 13 คน รายได้น้อยกว่า 1,000 บาท จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 45.30, 26.10, 21.20, 5.30 และ 2.00 ตามลำดับ

จำแนกตามระยะเวลาในการทำงาน จำแนกออกเป็นกลุ่มที่ทำงาน 1 – 2 ปี จำนวน 108 คน กลุ่มที่ทำงาน 3 – 5 ปี จำนวน 57 คน กลุ่มที่ทำงานมากกว่า 5 ปีขึ้นไป จำนวน 42 คน กลุ่มที่ทำงานน้อยกว่า 1 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 44.10, 23.30, 17.10 และ 15.50 ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D
ปัจจัยด้านตนเอง	3.11	0.55
ปัจจัยด้านสังคม	2.65	0.63
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.20	0.67
รวม	2.66	0.48

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล มีค่าเฉลี่ย
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองสูงสุด ($\bar{X} = 3.11$) และปัจจัยด้านวิชาการมีค่า
เฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$)

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
ด้านตนเอง ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านตนเองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D
1. เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.49	0.95
2. มีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ	3.21	1.13
3. บุคคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะกับอาชีพนี้	3.03	1.05
4. สติปัญญาและความสามารถเหมาะกับอาชีพนี้	3.25	0.97
5. เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย	2.47	1.26
6. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล	2.95	1.30
7. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	3.15	1.36
8. เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน	3.61	1.29
9. เป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงอันตราย	3.18	1.26
10. เป็นอาชีพที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก	3.26	1.20
11. เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน	3.49	1.44
12. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว	3.04	1.21
13. เป็นอาชีพที่มีเวลาหยุดพักอย่างเหมาะสม	3.30	1.14
14. เกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่าน การคัดเลือกเข้าทำงาน	2.40	1.17
15. เป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย	2.89	1.48
รวม	3.11	0.55

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน ($\bar{X} = 3.61$) เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.49$) และเป็นอาชีพที่ไม่ต้องกราบแดดกราดฝน ($\bar{X} = 3.49$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย ($\bar{X} = 2.47$) และเกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่านการคัดเลือกเข้าทำงาน ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$)

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
ด้านสังคม ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายข้อ

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D
16. บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.37	1.37
17. มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.35	1.36
18. ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.46	1.39
19. ผู้ปกครองที่มีอาชีพบิดามารดาแนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.31	1.32
20. เลือกประกอบอาชีพนี้ตามที่น้องหรือญาติสนิทที่ทำอยู่	2.62	1.37
21. ประกอบอาชีพนี้เพราะอยากทำเหมือนเพื่อนที่รักและชอบพอกัน	2.38	1.28
22. ประกอบอาชีพนี้เพราะคนส่วนใหญ่นิยม	2.51	1.28
23. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีความสามารถ	2.47	1.18
24. เป็นอาชีพที่สามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้	2.22	1.23
25. คนทั่วไปยอมรับและให้เกียรติผู้ประกอบอาชีพนี้	2.68	1.23
26. เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม	4.14	1.09
27. เป็นอาชีพที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก	3.41	1.38
28. ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น	2.33	1.28
29. เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ	1.82	1.23
30. เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว	3.69	1.28
รวม	2.65	0.63

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม ($\bar{X} = 4.14$) เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว ($\bar{X} = 3.69$) และเป็นอาชีพที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ($\bar{X} = 3.41$) และปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ ($\bar{X} = 1.82$) เมื่อพิจารณารวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.65$)

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล แยกเป็นรายข้อ

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	$\bar{X}$	S.D
31. ครูอาจารย์บางท่านเคยแนะนำให้เลือกประกอบอาชีพนี้	2.02	1.17
32. เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ	2.78	1.33
33. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.80	0.96
34. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์	1.80	1.05
35. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับงานอาชีพ	1.89	1.09
36. ได้ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด	1.87	1.14
37. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่านประกอบอาชีพนี้	1.63	0.93
38. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ	2.66	1.27
39. ศึกษาจากนิตยสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและแนะแนวด้านอาชีพ	1.88	1.04
40. ได้รับการแนะนำในการประกอบอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	2.24	1.22
41. ได้รับการแนะนำวิธีการประกอบอาชีพจากสถานประกอบการ ที่เคยทำงานมา	2.21	1.23
42. ผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้	1.79	1.03
43. เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง	3.31	1.40
44. เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน	2.69	1.42
45. เป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	2.49	1.32
รวม	2.20	0.67

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลมีปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง ($\bar{X} = 3.31$) เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 2.78$) เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 2.69$) และเห็นว่า เป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนปัจจัยที่ไม่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล คือ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ($\bar{X} = 1.80$) ประกอบอาชีพนี้เพราะดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์ ($\bar{X} = 1.80$) ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้ ($\bar{X} = 1.79$) และครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ทำนประกอบอาชีพนี้ ($\bar{X} = 1.63$) เมื่อพิจารณาโดยรวม นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.20$)

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ปัจจัยด้านตนเอง	3.15	0.53	3.09	0.56
ปัจจัยด้านสังคม	2.74	0.64	2.59	0.62
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.27	0.75	2.15	0.61
รวม	2.72	0.51	2.61	0.45

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชาย ให้ความสำคัญกับการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.15$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัจจัยอีกสองด้าน อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับปัจจัยด้านสังคม ($\bar{X} = 2.74$) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) เมื่อพิจารณาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$)

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศหญิง ให้ความสำคัญกับการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.09$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปัจจัยอีกสองด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ส่วนปัจจัยด้านสังคม และปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.59$ และ 2.15 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาโดยรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$)

ตาราง 8 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ตามตัวแปรด้านเพศ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ปัจจัยด้านตนเอง	3.15	0.53	3.09	0.56	0.89
ปัจจัยด้านสังคม	2.74	0.64	2.59	0.62	1.79
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.27	0.75	2.15	0.61	1.31
รวม	2.72	0.51	2.61	0.45	1.76

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชาย และเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยรวม นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1.

ตาราง 9 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ตามตัวแปรด้านเพศ

ปัจจัยด้านตนเองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.54	0.95	3.46	0.95	0.69
2. มีความถนัดและสนใจงานอาชีพนี้เป็นพิเศษ	3.45	1.12	3.05	1.10	2.78**
3. บุคคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะกับอาชีพนี้	3.12	1.03	2.97	1.06	1.14
4. สติปัญญาและความสามารถเหมาะกับอาชีพนี้	3.40	0.95	3.15	0.97	1.99
5. เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย	2.66	1.31	2.33	1.21	2.02*
6. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล	3.18	1.40	2.79	1.21	2.35*
7. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	3.33	1.37	3.03	1.34	1.72
8. เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน	3.53	1.34	3.66	1.25	0.79
9. เป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงอันตราย	3.10	1.34	3.23	1.20	0.82
10. เป็นอาชีพที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก	3.21	1.20	3.30	1.20	0.55
11. เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกราบแดดกรำฝน	2.96	1.38	3.86	1.37	5.05**
12. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว	3.19	1.18	2.93	1.22	1.65
13. เป็นอาชีพที่มีเวลาหยุดพักอย่างเหมาะสม	3.36	1.19	3.26	1.12	0.70
14. เกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่าน การคัดเลือกเข้าทำงาน	2.34	1.16	2.43	1.18	0.62
15. เป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย	2.90	1.54	2.88	1.45	0.09
รวม	3.15	0.53	3.09	0.56	0.89

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ มีความถนัดและความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน และข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตรายและ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
30. เพื่หารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว	3.33	1.35	3.94	1.17	3.79**
รวม	2.74	0.64	2.59	0.62	1.79

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้แก่ เป็นอาชีพที่สามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ ไม่มีผู้สนับสนุนให้ประกอบอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ และเพื่หารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ตามตัวแปรด้านเพศ

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
31. ครูอาจารย์บางท่านเคยแนะนำให้เลือกประกอบอาชีพนี้	2.13	1.19	1.94	1.15	1.27
32. เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ	2.93	1.35	2.68	1.31	1.47
33. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.97	1.06	1.68	0.87	2.29*
34. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์	1.96	1.19	1.68	0.93	1.95
35. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพ	2.03	1.19	1.79	1.01	1.72
36. ได้ศึกษาแนวการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด	1.89	1.14	1.86	1.15	0.19
37. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่านประกอบอาชีพนี้	1.73	0.97	1.56	0.90	1.41
38. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ	2.73	1.27	2.61	1.28	0.70
39. ศึกษาจากนิตยสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและแนะแนวด้านอาชีพ	2.02	1.15	1.78	0.95	1.73
40. ได้รับการแนะนำในการประกอบอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	2.38	1.24	2.14	1.20	1.53
41. ได้รับการแนะนำวิธีการประกอบอาชีพจากสถานประกอบการที่เคยทำงานมา	2.32	1.21	2.13	1.24	1.18

ตาราง 11 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	เพศชาย		เพศหญิง		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
42. ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้	2.03	1.11	1.63	0.95	3.05**
43. เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการ จากนายจ้าง	2.97	1.47	3.55	1.31	3.26**
44. เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน	2.60	1.52	2.74	1.34	0.79
45. เป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและ รับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	2.40	1.30	2.55	1.32	0.88
รวม	2.27	0.75	2.15	0.61	1.31

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลเพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อแยกเป็นรายข้อ ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ผู้นำหมู่บ้านแนะนำให้ประกอบอาชีพนี้ และเป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้างข้อที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ปัจจัยด้านตนเอง	3.08	0.59	3.17	0.47
ปัจจัยด้านสังคม	2.66	0.62	2.63	0.64
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.16	0.66	2.27	0.67
รวม	2.63	0.49	2.69	0.47

จากตาราง 12 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.08$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับปัจจัยด้านสังคม ($\bar{X} = 2.66$) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$) เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$)

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.17$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับด้านสังคม ($\bar{X} = 2.63$) ส่วนด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$) เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$)

ตาราง 13 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษา
ตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ปัจจัยด้านตนเอง	3.08	0.59	3.17	0.47	1.34
ปัจจัยด้านสังคม	2.66	0.62	2.63	0.64	0.42
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.16	0.66	2.27	0.67	1.28
รวม	2.63	0.49	2.69	0.47	0.89

จากตาราง 13 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และมีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพในแต่ละด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณารายส่วนรวมนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และมีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2.

ตาราง 14 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านตนเองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.52	0.93	3.45	0.98	0.56
2. มีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ	3.17	1.18	3.28	1.04	0.71
3. บุคคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะกับอาชีพนี้	2.99	1.05	3.10	1.04	0.79
4. สติปัญญาและความสามารถเหมาะกับอาชีพนี้	3.23	0.96	3.29	0.98	0.44
5. เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย	2.38	1.25	2.60	1.27	1.28
6. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล	2.72	1.27	3.31	1.29	3.51**
7. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	3.08	1.39	3.27	1.30	1.04
8. เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน	3.55	1.31	3.70	1.25	0.90
9. เป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงอันตราย	3.22	1.27	3.12	1.24	0.61
10. เป็นอาชีพที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก	3.27	1.24	3.24	1.13	0.17
11. เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน	3.58	1.48	3.35	1.38	1.22
12. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว	3.05	1.27	3.02	1.12	0.16
13. เป็นอาชีพที่มีเวลาหยุดพักอย่างเหมาะสม	3.31	1.17	3.28	1.11	0.23
14. เกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่าน การคัดเลือกเข้าทำงาน	2.34	1.16	2.49	1.19	0.99
15. เป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย	2.77	1.53	3.07	1.40	1.54
รวม	3.08	0.59	3.17	0.47	1.34

จากตาราง 14 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง เมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 15 เปรียบเทียบการรับรู้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
16. บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.42	1.40	2.28	1.33	0.82
17. มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.40	1.40	2.26	1.29	0.83
18. ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.52	1.40	2.36	1.37	0.85
19. ผู้ปกครองที่มีอาชีพบิดามารดาแนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.21	1.27	2.47	1.38	1.52
20. เลือกประกอบอาชีพนี้ตามพี่น้องหรือญาติสนิทที่อาศัยอยู่	2.79	1.40	2.34	1.29	2.55*
21. ประกอบอาชีพนี้เพราะอยากทำเหมือนเพื่อนที่รักและชอบพอกัน	2.43	1.33	2.29	1.21	0.85
22. ประกอบอาชีพนี้เพราะคนส่วนใหญ่นิยม	2.52	1.30	2.49	1.26	0.16
23. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีความสามารถ	2.39	1.19	2.61	1.16	1.40
24. เป็นอาชีพที่สามารถหนีชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้	2.09	1.18	2.41	1.28	2.01*
25. คนทั่วไปยอมรับและให้เกียรติผู้ประกอบอาชีพนี้	2.58	1.20	2.83	1.27	1.54
26. เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม	4.20	1.04	4.04	1.17	1.09
27. เป็นอาชีพที่มีสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก	3.42	1.41	3.40	1.35	0.07
28. ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น	2.32	1.27	2.34	1.31	0.13
29. เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ	1.81	1.23	1.84	1.23	0.20

ตาราง 15 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
30. เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว	3.84	1.17	3.46	1.42	2.30*
รวม	2.66	0.62	2.63	0.64	0.42

จากตาราง 15 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคมเมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เลือกประกอบอาชีพนี้ตามญาติพี่น้องหรือเพื่อนสนิทที่ทํายู่ เป็นอาชีพที่สามารถหาซื้อเสื้ยงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ และเพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 16 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอายุต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
31. ครูอาจารย์บางท่านเคยแนะนำให้เลือกประกอบอาชีพนี้	2.05	1.17	1.97	1.16	0.51
32. เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ	2.78	1.31	2.78	1.37	0.03
33. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.70	0.95	1.96	0.97	2.09*
34. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์	1.70	1.03	1.96	1.08	1.91
35. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพ	1.76	1.04	2.09	1.14	2.27*
36. ได้ศึกษาแนวการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด	1.75	1.05	2.06	1.27	1.98*
37. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่านประกอบอาชีพนี้	1.58	0.92	1.71	0.96	1.11
38. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ	2.64	1.33	2.69	1.18	0.29
39. ศึกษาจากนิตยสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและแนะแนวด้านอาชีพ	1.82	1.03	1.97	0.05	1.07
40. ได้รับการแนะนำในการประกอบอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	2.23	1.24	2.24	1.19	0.08
41. ได้รับการแนะนำวิธีการประกอบอาชีพจากสถานประกอบการที่เคยทำงานมา	2.15	1.22	2.31	1.24	1.01

ตาราง 16 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อายุน้อยกว่า 22 ปี		อายุ 22 ปีขึ้นไป		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
42. ผู้แทนหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้	1.81	1.07	1.76	0.97	0.44
43. เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการ จากนายจ้าง	3.33	1.40	3.29	1.41	0.24
44. เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน	2.65	1.39	2.74	1.46	0.51
45. เป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและ รับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	2.45	1.26	2.55	1.43	0.59
รวม	2.16	0.66	2.27	0.67	1.28

จากตาราง 16 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการเมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับงานอาชีพ และได้ศึกษาแนวการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายด้านและรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ	
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D
ปัจจัยด้านตนเอง	3.09	0.54	3.25	0.55
ปัจจัยด้านสังคม	2.58	0.60	3.14	0.61
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.22	0.65	2.08	0.77
รวม	2.63	0.47	2.82	0.50

จากตาราง 17 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพรับจ้างใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) ส่วน ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$ และ 2.22) เมื่อพิจารณาโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$)

นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 3.25$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกับด้านสังคม ($\bar{X} = 3.14$) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$)

ตาราง 18 เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายด้าน และรวม

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
ปัจจัยด้านตนเอง	3.09	0.54	3.35	0.55	1.54
ปัจจัยด้านสังคม	2.58	0.60	3.14	0.61	4.90**
ปัจจัยด้านวิชาการ	2.22	0.65	2.08	0.77	1.12
รวม	2.63	0.47	2.82	0.50	2.13*

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนปัจจัยด้านตนเองและด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยรวมของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพต่างกันใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3.

ตาราง 19 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเอง ของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิถีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านตนเองที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
1. เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี	3.46	0.93	2.69	1.03	1.27
2. มีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ	3.13	1.11	3.78	1.10	3.12**
3. บุคคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะกับอาชีพนี้	3.00	1.04	3.22	1.07	1.10
4. สติปัญญาและความสามารถเหมาะกับอาชีพนี้	3.23	0.97	3.44	0.91	1.16
5. เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย	2.41	1.20	2.81	1.55	1.39
6. เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล	2.97	1.29	2.78	1.39	0.77
7. เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง	3.08	1.36	3.63	1.29	2.13*
8. เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน	3.64	1.26	3.41	1.46	0.95
9. เป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงอันตราย	3.18	1.20	3.19	1.60	0.03
10. เป็นอาชีพที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก	3.26	1.21	3.28	1.17	0.10
11. เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน	3.55	1.42	3.09	1.57	1.69
12. เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว	2.95	1.18	3.59	1.27	2.84**
13. เป็นอาชีพที่มีเวลาหยุดพักอย่างเหมาะสม	3.31	1.14	3.22	1.21	0.42
14. เกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่าน การคัดเลือกเข้าทำงาน	2.42	1.17	2.25	1.19	0.76
15. เป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย	2.81	1.46	3.41	1.58	2.13*
รวม	3.09	0.54	3.25	0.55	1.54

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองเมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ มีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว ข้อที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้แก่ เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 20 เปรียบเทียบการวิจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคม ของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายชื่อ

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
16. บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.23	1.31	3.28	1.42	4.18**
17. มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.21	1.30	3.28	1.35	4.33**
18. ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.33	1.35	3.31	1.35	3.84**
19. ผู้ปกครองที่มีอาชีพตามารดาแนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้	2.30	1.32	2.34	1.36	0.17
20. เลือกประกอบอาชีพนี้ตามพี่น้องหรือญาติสนิทที่ทำงานอยู่	2.58	1.36	2.88	1.48	1.13
21. ประกอบอาชีพนี้เพราะอยากทำเหมือนเพื่อนที่รักและชอบพอ	3.25	1.29	2.53	1.24	0.74
22. ประกอบอาชีพนี้เพราะคนส่วนใหญ่นิยม	2.46	1.28	2.84	1.25	1.60
23. เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีความสามารถ	2.42	1.15	2.81	1.31	1.75
24. เป็นอาชีพที่สามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้	2.13	1.20	2.78	1.29	2.83**
25. คนทั่วไปยอมรับและให้เกียรติผู้ประกอบอาชีพนี้	2.65	1.23	2.88	1.21	0.98
26. เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม	4.11	1.11	4.31	1.00	0.96
27. เป็นอาชีพที่มีสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก	3.31	1.39	4.13	1.16	3.18**
28. ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น	2.23	1.22	3.00	1.48	3.25**
29. เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ	1.62	1.02	3.16	1.61	5.25**

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัจจัยด้านสังคมที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
30. เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว	3.72	1.27	3.50	1.34	0.92
รวม	2.58	0.60	3.14	1.61	4.90**

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านสังคมเมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ได้แก่บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ ทั้งบิดามารดาแนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่สามารถหาชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ เป็นอาชีพที่มีสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น และเป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาโดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตาราง 21 เปรียบเทียบการใช้ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการ ของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ซึ่งมีอาชีพต่างกัน แยกเป็นรายข้อ

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
31. ครูอาจารย์บางท่านเคยแนะนำให้เลือกประกอบอาชีพนี้	2.02	1.17	2.00	1.16	0.08
32. เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ	2.73	1.31	3.09	1.44	1.44
33. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์	1.78	0.96	1.88	1.01	0.50
34. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์	1.78	1.02	1.91	1.25	0.64
35. ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับอาชีพ	1.86	1.06	2.06	1.27	0.98
36. ได้ศึกษาแนวการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด	1.89	1.17	1.75	0.98	0.65
37. ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่านประกอบอาชีพนี้	1.62	0.91	1.72	1.08	0.58
38. เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ	2.70	1.28	2.38	1.21	1.37
39. ศึกษาจากนิตยสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและแนะแนวด้านอาชีพ	1.87	1.03	1.94	1.11	0.35
40. ได้รับการแนะนำในการประกอบอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ	2.19	1.19	2.56	1.37	1.63
41. ได้รับการแนะนำวิธีการประกอบอาชีพจากสถานประกอบการที่เคยทำงานมา	2.21	1.23	2.19	1.26	0.10

ตาราง 21 (ต่อ)

ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	อาชีพรับจ้าง		อาชีพอิสระ		t
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D	
42. ผู้นำในหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้	1.77	1.01	1.94	1.19	0.86
43. เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง	3.53	1.31	1.91	1.20	6.61**
44. เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน	2.80	1.41	1.91	1.20	3.41**
45. เป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด	2.57	1.34	1.97	1.06	2.41*
รวม	2.22	0.65	2.08	0.77	1.12

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการเมื่อแยกเป็นรายข้อ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้างและเป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน ส่วนข้อเป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ทางด้านตนเอง สังคม และวิชาการ
2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามเพศ อายุและอาชีพ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ จะได้ประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. เป็นแนวทางในการให้ข้อมูล นักศึกษาทุกระดับและบุคคลทั่วไปที่ยังไม่ประกอบอาชีพ ให้รู้จักใช้ข้อมูลด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการ มาใช้เป็นองค์ประกอบในการเลือกประกอบอาชีพ
2. เพื่อใช้เป็นแนวทางในการผลิตสื่อประเภทต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านอาชีพ
3. ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจ เพื่อนำไปใช้เป็นแนวทางและความคิดในการพัฒนากิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพต่างกัน
2. นักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีอาชีพต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 28 กลุ่ม มีจำนวนนักศึกษาทั้งสิ้น 924 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษานี้เป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล และมีกิจกรรมการพบกลุ่มอยู่ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ประกอบอาชีพแล้วโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi - stage random sampling) และการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) จำนวนร้อยละ 50 ของทั้งหมด ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย 100 คน เพศหญิง 145 คน รวมทั้งสิ้น 245 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น

2 ตอน คือ

ตอนที่ 1. แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา เกี่ยวกับ เพศ อายุ และ อาชีพ

ตอนที่ 2. แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษารวม 45 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบบ 5 ระดับ ตามแบบของ ลิกเคอร์ต (Likert) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ของแบบทดสอบทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยยื่นคำร้องแจ้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อส่งหนังสือราชการ ขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอเก็บข้อมูลกับนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยผู้วิจัย

ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งสิ้น 245 ฉบับ ได้รับคืนมา 245 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ค้นหาค่าความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ทั้ง 3 ด้าน ด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) เป็นรายด้านและโดยรวม
3. วิเคราะห์เปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเป็นรายด้าน และโดยรวมใช้การทดสอบค่าที (t - distribution)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการค้นคว้าสรุปได้ดังนี้

1. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.66$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.11$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อแต่ละด้านพบว่า

- 1.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยด้านตนเองในการเลือกประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานแน่นอน ($\bar{X} = 3.61$) เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.49$) และเป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน ($\bar{X} = 3.49$) ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองอยู่ในระดับน้อย 2 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะเสี่ยงอันตราย ($\bar{X} = 2.47$) และเกรงว่าถ้าเลือกประกอบอาชีพอื่นจะไม่ผ่านการคัดเลือกเข้าทำงาน ($\bar{X} = 2.40$) ส่วนข้ออื่น ๆ อีก 10 ข้อ เป็นปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยด้านสังคมในการเลือกประกอบอาชีพ อยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม ($\bar{X} = 4.14$) เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว ($\bar{X} = 3.69$) และเป็นอาชีพที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ($\bar{X} = 3.41$) ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมที่อยู่ในระดับปานกลาง 2 ข้อ คือ คนทั่วไปยอมรับและให้เกียรติผู้ประกอบอาชีพนี้ ($\bar{X} = 2.68$) เลือกประกอบอาชีพนี้ตามเพื่อนหรือญาติสนิทที่ทำอยู่ ($\bar{X} = 2.62$) ส่วนข้ออื่น ๆ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย โดยข้อที่เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.82$)

1.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยด้านวิชาการในการเลือกประกอบอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง ($\bar{X} = 3.31$) เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 2.78$) เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 2.69$) เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ ($\bar{X} = 2.66$) ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยมี 7 ข้อ และที่ใช้น้อยที่สุดถึงไม่ได้ใช้เลย มี 4 ข้อ คือ ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 1.63$)

2. ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามตัวแปร

2.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชาย ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายใช้ปัจจัยด้านตนเองและด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.15 และ 2.74 ตามลำดับ ส่วนด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$)

2.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศหญิงใช้ปัจจัยด้านตนเองในการเลือกประกอบอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) และใช้ปัจจัยด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 2.59$) ส่วนด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.15$)

2.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.08$) และด้านสังคม ($\bar{X} = 2.66$) อยู่ในระดับปานกลางเช่นเดียวกัน ส่วนด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.16$)

2.4 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.69$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.17$) และด้านสังคม ($\bar{X} = 2.63$) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.27$)

2.5 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้างใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.63$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพรับจ้างใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ($\bar{X} = 3.17$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ใช้ปัจจัยด้านสังคม ($\bar{X} = 2.58$) และด้านวิชาการ ($\bar{X} = 2.22$) มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย

2.6 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพอิสระใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองและด้านสังคมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$ และ 3.14 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$)

3. เปรียบเทียบปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ตามตัวแปรเพศ อายุ และอาชีพ ปรากฏว่า

3.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมและ เมื่อแยกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความถนัดและความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคม โดยโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เป็นอาชีพที่สามารถหนีความเสี่ยงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ และเพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.1.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ด้านวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้คนในบ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกันใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมและ เมื่อแยกเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และมีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และมีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เลือกประกอบอาชีพนี้ตามพี่น้องหรือญาติสนิทที่ทาอยู่ เป็นอาชีพที่สามารถหาชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ และเพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และมีอายุ 22 ปี ขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปคุณิทรศการเกี่ยวกับอาชีพ และได้ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 และเมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01

3.3.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่ามีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่ไม่มี

การบังคับเรื่องเครื่องแต่งกายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ มารดา เป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่สามารถหาชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ เป็นอาชีพที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.3.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการ โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง และเป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอาชีพที่บริษัทเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนข้ออื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ผู้วิจัยเห็นว่าควรนำเสนออภิปรายผลดังนี้

1. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาใช้ปัจจัยด้านตนเองและด้านสังคมในระดับปานกลาง ใช้ปัจจัยด้านวิชาการในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการตัดสินใจใด ๆ บุคคลจะต้องคำนึงถึงข้อมูลทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการ โดยนำข้อมูล

เหล่านั้มาวิเคราะห์เพื่อนำมาเป็นทางเลือกที่ดีและเหมาะสมกับตนเองมากที่สุด แต่การนำข้อมูลทั้ง 3 ด้านมาประกอบในการคิด และตัดสินใจนั้น จะใช้ด้านใดมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับประสบการณ์ สถานการณ์ และความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ข้อมูลด้านตนเองมากกว่าข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลด้านวิชาการนั้น อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาเหล่านั้เป็นผู้ที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เป็นผู้ใหญ่ที่มีภาระ มีหน้าที่และประสบการณ์ชีวิตมาแล้วจึงคำนึงถึงเรื่องของตนเองและครอบครัวมากกว่าเรื่องอื่น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ มาณี ไชยชีรานวัณศิริ (2532 : 3 - 8) ที่ทำการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาการศึกษารายกรณีผู้ประกอบอาชีพนาโคตสาหกรรมพบว่า การเข้าสู่อาชีพของเจ้าของสถานประกอบการนั้น ผู้ที่จะเข้าสู่อาชีพจะต้องมีคุณลักษณะที่ส่งเสริมการเป็นผู้ประกอบการ คือ มีความฉลาด ไหวพริบ ชอบคิดค้น กล้าเสี่ยง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ซึ่งสิ่งเหล่านั้ก็เป็นข้อมูลด้านตนเองทั้งสิ้น และจากการศึกษาเรื่อง คุณลักษณะของประชากรในกรุงเทพมหานคร ตามเป้าหมายทางการศึกษาเรื่องคิดเป็น:สภาพปัจจุบันและแนวโน้ม ของอันทา นพคุณ (2528 : 64) พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้ข้อมูลด้านตนเองสูงกว่าด้านอื่นในการคิด เมื่อพิจารณาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

1.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือเป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานแน่นอน ($\bar{X} = 3.61$) เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี ($\bar{X} = 3.49$) และเป็นอาชีพที่ไม่ต้องกราบแดดกรำฝน ($\bar{X} = 3.49$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการทำงานที่มีกำหนดเวลาแน่นอนทำให้ผู้ประกอบอาชีพสามารถจัดตารางการทำงาน หรือวางแผนการทำงานได้ยังสามารถแบ่งเวลาไปใช้ในการประกอบกิจกรรมอื่น ๆ ได้ตามความต้องการ และความสนใจของตนเองหลังจากที่กลับจากประกอบอาชีพแล้ว ส่วนเป็นอาชีพที่มีรายได้ดีและเป็นอาชีพที่ไม่ต้องกราบแดดกรำฝนนั้น เมื่อบุคคลสามารถเลือกอาชีพที่ดีมีรายได้ดีและสบาย ย่อมจะนำไปสู่ขวัญและกำลังใจในการทำงานมีความรู้สึกรักมันคงงานชีวิต ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจด้านการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี ของ ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย (2532 : บทคัดย่อ)

พบว่า การเลือกเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 นั้น ต้องการเลือกวิชาชีพที่มีลักษณะหางานทำได้ง่าย และรายได้ดี

1.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมอยู่ในระดับมาก 3 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม ($\bar{X} = 4.14$) เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว ($\bar{X} = 3.69$) และเป็นอาชีพที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ($\bar{X} = 3.41$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการประกอบอาชีพของบุคคลก็ต้องการการยอมรับจากสังคม ไม่ต้องการให้ใครมาดูถูกเหยียดหยาม และอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคมก็คืออาชีพที่สุจริต ในการประกอบอาชีพก็เพื่อหารายได้มาช่วยเหลือครอบครัวในขณะเดียวกันการที่สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พักย่อมทำให้เกิดความสะดวกสบายในการเดินทางไปทำงานและยังประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเลือกอาชีพของ โรว์ (Roe, 1966 : unpage) ที่เชื่อว่าคนเลือกอาชีพเพื่อสนองความต้องการด้านต่าง ๆ ของคน เช่น ความต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือ ความต้องการทางด้านเศรษฐกิจ สอดคล้องกับ บุญสม พงษ์พันธ์ (2525 : 98) ได้ศึกษาปัจจัยที่ทำให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพในโรงเรียนราษฎรอาชีวศึกษาหลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ปัจจัยที่ทำให้ผู้ใหญ่เลือกเรียน คือ เป็นอาชีพที่สามารถเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ สังคมให้การยอมรับและให้ความสำคัญต่อวิชาชีพที่เรียน

1.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง 4 ข้อ คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง ($\bar{X} = 3.31$) เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ ($\bar{X} = 2.78$) เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน ($\bar{X} = 2.69$) เห็นว่าเป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ ($\bar{X} = 2.66$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ได้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพในเรื่องของโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในอาชีพ ความก้าวหน้า ความต้องการของตลาดแรงงาน แนวโน้มของอาชีพในปัจจุบันและอนาคต ว่ามีลักษณะอย่างไรแล้วนำข้อมูลเหล่านั้นมาวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลด้านตนเองและสังคม

2. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง คือมีค่าเฉลี่ย 2.72 และ 2.61 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลเพศชาย ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง และด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.15 และ 2.74 ตามลำดับ) ปัจจัยด้านวิชาการใช้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.27) นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.09) ส่วนด้านสังคมและด้านวิชาการใช้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.59 และ 2.15 ตามลำดับ) นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายมีค่าเฉลี่ยในด้านต่าง ๆ สูงกว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลเพศหญิง ทุกด้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเพศชาย มีประสบการณ์ในชีวิต ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากกว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเพศหญิง จึงทำให้ให้ข้อมูลทั้ง 3 ด้านมาประกอบการเลือกอาชีพได้มากกว่า รวมทั้งวัฒนธรรมประเพณีไทย และค่านิยมยังไม่เปิดโอกาสให้เพศหญิงได้แสดงออก ในเรื่องของการออกจากบ้านเพื่อไปหาประสบการณ์ด้านอาชีพภายนอกมากเท่าเพศชาย

3. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 2.63 และ 2.69 ตามลำดับ) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองและด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.08 และ 2.66 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการใช้อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.16) นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองและด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.17 และ 2.63 ตามลำดับ) ใช้ปัจจัยด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}$ = 2.27) ซึ่งนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป มีค่าเฉลี่ยปัจจัยที่ใช้ในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมและด้านวิชาการสูงกว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป มีความเป็นผู้ใหญ่มากกว่า มีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่าจึงนำข้อมูลด้านสังคมและด้านวิชาการในการเลือกประกอบเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ซึ่งสอดคล้องกับที่กินซเบิร์ก (Ginzberg.1974 : unpage) ได้กล่าวไว้ว่า กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการที่ผสมผสานความต้องการของบุคคล ที่จะเลือกอาชีพให้สนองความต้องการ ความสนใจและเหมาะสมกับความสามารถของเขามากที่สุด กับการตระหนักถึงโอกาสที่จะประกอบอาชีพนั้นจริง ๆ ในลักษณะเช่นนี้บุคคลที่มีอายุมากกว่า มีประสบการณ์ในชีวิตมากกว่าจะมีเหตุผลในการตัดสินใจที่ดีกว่าบุคคลที่มีอายุน้อยเช่นเดียวกับงานวิจัยของดรา เคนวอลด์ และเมอร์เรียม (Darkenwald and Merriam. 1982 : 128 - 130) ได้ศึกษาเหตุผลของการเข้าเรียนต่อของผู้ใหญ่ที่กำลังจะเข้าเรียน และที่กำลังเรียนอยู่ พบว่า ผู้ที่มีอายุสูงให้ความสำคัญด้านความรู้ส่วนผู้ที่มีอายุน้อยให้ความสำคัญกับด้านส่วนตัว ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าบุคคลที่มีอายุน้อยยังมีแนวคิดเกี่ยวกับการต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนมาจากการเลือกประกอบอาชีพจึงใช้ปัจจัยด้านตนเองมากกว่าด้านสังคมและด้านวิชาการ

4. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพอิสระใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.63 และ 2.82 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลที่มีอาชีพรับจ้างใช้ปัจจัยด้านตนเองในการเลือกอาชีพอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.09$) และใช้ปัจจัยด้านสังคมและปัจจัยด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.58$ และ 2.22 ตามลำดับ) ส่วนนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพอิสระใช้ปัจจัยด้านตนเองในการเลือกประกอบอาชีพและปัจจัยด้านสังคมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$ และ 3.40 ตามลำดับ) ส่วนปัจจัยด้านวิชาการอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.08$) โดยที่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีอาชีพอิสระมีค่าเฉลี่ยปัจจัยด้านตนเองและด้านสังคมสูงกว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพอิสระมีลักษณะที่เกื้อหนุนต่อการประกอบอาชีพอิสระ ฉลาด มีไหวพริบ ชอบคิดค้น กล้าเสี่ยง อดทน ใจกว้าง และมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

สูง จึงนำปัจจัยที่เกี่ยวกับตนเองในด้านความรู้ความสามารถ และสภาพแวดล้อมมาใช้ในการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพมากกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง

5. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ใช้ในการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อหนึ่ง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงอาศัยอยู่ในจังหวัดเดียวกัน ประสบการณ์ชีวิตที่คล้ายคลึงกัน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ทั้งเพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพไม่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพ ทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้านพบว่า

5.1 จากการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยด้านตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องความถนัดและความสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ ซึ่งนักศึกษาเพศชายใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะว่าเพศชายมีความเชื่อมั่นในตนเองมากกว่า และจะเลือกกระทำในสิ่งที่ตนเองชอบหรือมีความถนัดมากกว่าเพศหญิง ส่วนในข้อที่เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน นักศึกษาเพศหญิงจะใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเพศหญิงเป็นเพศที่รักสวยรักงาม จะคำนึงถึงความสะอาดสะบายเป็นหลัก จึงเลือกที่จะประกอบอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝนดังกล่าว นอกจากนี้แล้วยังพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องเป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตรายและเป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล จากการศึกษาค้นพบว่านักศึกษาเพศชายเลือกใช้ปัจจัยสองข้อนี้มากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะว่า เพศชายมีความกล้าในการแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ รวมถึงการประกอบอาชีพด้วย นอกจากนี้แล้วเพศชายยังต้องการแสดงให้เห็นถึงความสามารถเฉพาะบุคคลของตนเอง จึงทำเพศชายใช้ปัจจัยทั้งสองข้อดังกล่าวมากกว่าเพศหญิง

5.2 จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ.01 ในเรื่อง เป็นอาชีพที่สามารถชื้อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ ซึ่งนักศึกษาเพศชายเลือกใช้ปัจจัยข้อดังกล่าวมากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า สภาพของสังคมไทยมักจะนิยมให้เพศชายเป็นหลักของครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบครอบครัว ต้องเป็นผู้นำ เป็นผู้สืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษเกี่ยวกับอาชีพ ส่วนในเรื่องของการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว พบว่า เพศหญิงใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศชาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เพศหญิงส่วนใหญ่นิยมไทยถูกกำหนดให้เป็นผู้ตาม จึงคำนึงถึงในส่วนของการครอบครัวมากกว่าเพศชาย จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาเพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยด้านสังคมแตกต่างกัน

5.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลเพศชายและเพศหญิง ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในเรื่องของ ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้ จากการศึกษาพบว่า เพศชายจะใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศหญิง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โดยปกติแล้วเพศชายจะต้องเป็นผู้นำของครอบครัวจึงมีการออกไปพบปะสังสรรค์ในสังคมทำให้ได้รับทราบข่าวสารต่าง ๆ เช่นการประชุม การฝึกอบรม ทำให้ได้แนวคิดต่าง ๆ มาใช้ในการดำเนินชีวิตมากกว่าเพศหญิง ส่วนในข้อที่เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง เพศหญิงจะใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศชาย อาจเป็นเพราะเพศหญิงได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้มีหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับการใช้จ่ายภายในบ้าน จึงคำนึงถึงสวัสดิการที่จะได้รับมากกว่าเพศชาย ข้อที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า เพศชายใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่าเพศหญิง อาจเป็นเพราะสังคมไทยยอมรับและสนับสนุนให้เพศชายมีโอกาออกไปนอกบ้านมากกว่าเพศหญิง จึงมีโอกาสนับพบข่าวสารหรือได้อ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าเนื่องจากหนังสือพิมพ์จะไม่มีอ่านทุกครอบครัว จะมีอยู่ที่ร้านค้า วัด ที่อ่านหนังสือ และห้องสมุด ซึ่งผู้ชายจะมีโอกาสได้อ่านหนังสือพิมพ์มากกว่าจึงทำให้ได้รับข้อมูลในการประกอบอาชีพจากการอ่านหนังสือพิมพ์

มากกว่าเพศหญิง

6. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่ำกว่า 22 ปี และที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป พบว่า ปัจจัยที่ใช้ในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อสอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคมของจังหวัดฉะเชิงเทราที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว อันเกิดจากผลกระทบของการพัฒนาอุตสาหกรรมในเขตภาคตะวันออก ซึ่งจังหวัดฉะเชิงเทราเป็นจังหวัดในโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (สำนักงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. 2535 : 5) นอกจากนี้แล้ว การที่นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกลที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ก็จัดว่าเป็นผู้ใหญ่ เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุน้อยที่สุด คือมีอายุ 14 ปี ทางด้านการศึกษานอกโรงเรียนถือว่าเป็นผู้ใหญ่แล้ว เพราะต้องมีภาระ มีความรับผิดชอบทั้งต่อตนเองและครอบครัว ซึ่งสุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2533 : 2) กล่าวถึงเกณฑ์ในการพิจารณาว่าบุคคลเป็นผู้ใหญ่หรือไม่ จะดูได้จากการมีรายได้จากการประกอบอาชีพที่แน่นอน มั่นคง และสามารถจะหาหน้าที่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้แล้ว อิศระวัฒน์ (2532 : ข) ได้ศึกษาถึงลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน สรุปว่า รูปแบบการตัดสินใจเลือกอาชีพของแต่ละบุคคล ลักษณะการตัดสินใจเลือกอาชีพ ของประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่เป็นแบบ "คิด - ตัดสินใจ - กระทำ" ไม่มีการค้นคว้าหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่ำกว่า 22 ปี และที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพทั้ง 3 ด้านไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อในแต่ละด้าน พบว่า

6.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกันใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถเฉพาะบุคคล ซึ่งนักศึกษาที่มีอายุ 22 ปี ขึ้นไป คำนึงถึงมากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุมากกว่าจะมีประสบการณ์จากการทำงานมามาก บางครั้งอาจถูก

เอาเปรียบด้านค่าจ้างแรงงานเพราะมีความสามารถไม่ถึง หรือไม่เพียงพอกับงานที่จะทำ มีประสบการณ์ทางด้านการสมัครเข้าทำงานที่มีการคัดเลือกเอาเฉพาะผู้ที่มีความสามารถสูงเข้าทำงาน นักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป จึงเป็นความสำคัญของความสามารถเฉพาะบุคคลมากกว่าจึงตัดสินใจแตกต่างกัน

6.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เลือกประกอบอาชีพนี้ตามพี่น้องหรือญาติสนิทที่ทำอยู่ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปีจะใช้ปัจจัยข้อนี้มากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป อาจเป็นเพราะว่า ผู้ที่มีอายุน้อยมักจะชอบเลียนแบบเพื่อน ชอบเอาอย่าง เมื่อเห็นเพื่อนทำก็อยากจะทำบ้าง โดยไม่คิดถึงเรื่องอื่น ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง ยังชอบที่จะมีกิจกรรมสนุกสนานกับกลุ่มเพื่อน ส่วนข้อที่เป็นอาชีพที่สามารถหนีความเสี่ยงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไปจะคำนึงถึงมากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี อาจเป็นเพราะ เมื่อคนเรามีความเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นก็จะคำนึงถึงความมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับนับถือมากขึ้น ในการประกอบอาชีพจึงต้องเลือกอาชีพที่ได้รับการยอมรับจากสังคม ส่วนในข้อ เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว พบว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี คำนึงถึงมากกว่านักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ยังไม่มีครอบครัวที่ตนเองต้องรับผิดชอบ จึงสามารถหารายได้จากการประกอบอาชีพมาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัวได้ ส่วนนักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไปอาจมีครอบครัวที่ต้องรับผิดชอบ จึงทำให้การหารายได้จากการประกอบอาชีพมาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัวเดิมที่มีพ่อ แม่ ใต้น้อย ต้องไปรับภาระกับครอบครัวใหม่มากกว่า

6.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุต่างกัน ใช้ปัจจัยด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปคุนทรศการเกี่ยวกับอาชีพ และได้ศึกษาแนวทางการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด พบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยด้านวิชาการที่กล่าวมามากกว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เมื่อบุคคลมีอายุมากขึ้นย่อมมีประสบการณ์ในด้านต่าง ๆ มากขึ้น สามารถหาแหล่งข้อมูลและประมวลข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ประกอบในการตัดสินใจ

ได้มาก และให้ความสำคัญกับแหล่งข้อมูลมากกว่า ปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาที่มีอายุต่างกัน ข้อที่ใช้มากที่สุด คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง นักศึกษาคณะนี้ถึงมากทั้งสองกลุ่มอายุ อาจเป็นเพราะปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่ผู้ที่ประกอบ อาชีพ ว่าผู้ประกอบอาชีพมีสิทธิ และมีสวัสดิการจากการท างานอย่างไร จึงทำให้บุคคลสามารถเลือก ประกอบอาชีพในสถานประกอบการที่ให้การคุ้มครองด้านสวัสดิการดี ส่วนปัจจัยด้านวิชาการที่มีอิทธิพลต่อ การเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีอายุต่างกันใช้น้อยที่สุด คือ ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่าน ประกอบอาชีพนี้ ทั้งนี้เป็นเพราะกลุ่มนักศึกษาที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีอาชีพอยู่แล้วจึงมาศึกษาต่อ ปัจจัยข้อนี้จึงได้รับการเลือกน้อยมาก

7. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยม ศึกษาตอนปลาย วิถีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และที่มีอาชีพอิสระ พบว่า ปัจจัยที่นักศึกษาใช้ในการ เลือกประกอบอาชีพโดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยข้อสาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอาชีพต่างกันมีแนวคิดเกี่ยวกับอาชีพต่างกัน เช่นคนที่ มีอาชีพรับจ้างอาจจะไม่สามารถประกอบอาชีพอิสระได้ ด้วยข้อจำกัดหลายประการ เช่น ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง ขาดทุนทรัพย์ ขาดความรู้ หรือไม่ได้รับการสนับสนุนเป็นต้น ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระอาจ เป็นการรับช่วงอาชีพจากครอบครัวหรือผู้ที่มีพระคุณ มีที่ดินเป็นของตนเอง มีทุนทรัพย์พอเพียง มีความรู้ใน กิจการที่ประกอบอยู่ ได้รับการสนับสนุนอย่างเต็มที่จากครอบครัว ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประหยัด นฤมลนภาลัย (2535 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสนใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาใน กรุงเทพมหานคร พบว่า ระดับการศึกษาของบิดา มารดา ฐานะทางครอบครัว และระดับสติปัญญาของนัก เรียนมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิถีเรียนทางไกลที่มีอาชีพรับ จ้าง และอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระใช้ปัจจัยด้านสังคมมาก ในการเลือก ประกอบอาชีพของนักศึกษาที่มีอาชีพอิสระ จะเป็นการเลือกเพราะบิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องการให้

ประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ เป็นการทำงานที่มีสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก และเป็นอาชีพที่สามารถหาชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

7.1 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และมีอาชีพอิสระ ำจับปัจจัยด้านตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ มีความถนัดและสนใจงานอาชีพนี้เป็นพิเศษ และเป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพอิสระจะเลือกปัจจัยทั้งสองข้อนี้มากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่มีอาชีพอิสระจะเลือกประกอบอาชีพจากการที่ตนเองมีความสามารถหรือสนใจงานอาชีพนั้นอยู่แล้ว และยังมีโอกาสก้าวหน้าเร็วอีกด้วย เนื่องจากอาชีพอิสระนั้นถ้าทำงานมากรายได้ก็จะมากตามไปด้วย ซึ่งต่างกับอาชีพรับจ้าง ที่ไม่จำเป็นต้องมีความถนัดหรือความสนใจก็สามารถไปเรียนรู้และฝึกฝนภายหลังได้ โอกาสของความก้าวหน้าก็จะขึ้นอยู่กับโอกาสเท่านั้น ส่วนปัจจัยด้านตนเองที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพอิสระจะคำนึงถึงปัจจัยทั้งสองข้อมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะอาชีพอิสระไม่มีผู้บังคับบัญชามาคอยตรวจสอบเกี่ยวกับความประพฤติและการแต่งกาย จึงทำให้แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดกับนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้าง ที่จะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานประกอบการนั้นถ้าไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่วางไว้ก็อาจทำให้ต้องออกจากงานได้

7.2 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และมีอาชีพอิสระ ำจับปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้ เป็นอาชีพที่สามารถหาชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้ สถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ จากการศึกษพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพอิสระจะเลือกปัจจัยที่กล่าวมามากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างทุกข้อ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ นักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระจะเป็นผู้ที่ประกอบอาชีพร่วมกับครอบครัวหรืออยู่ในความเห็นชอบของครอบครัว โดยเฉพาะเป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือ

ผู้มีพระคุณ จะเห็นได้ว่าปัจจัยด้านสังคมมีอิทธิพลสูงมากกับนักศึกษาที่ประกอบอาชีพอิสระซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบรื่อง จันดา (2519 : 93) ที่ได้ศึกษาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมทางภาคเหนือ พบว่า อาชีพของผู้ปกครองมีส่วนสัมพันธ์กันในการเลือกอาชีพของนักเรียน จากข้อค้นพบดังกล่าวแสดงว่า ผู้ที่ประกอบอาชีพอิสระจะได้รับอิทธิพลจากบิดามารดา ผู้ปกครองหรือผู้มีพระคุณ ซึ่งแตกต่างจากผู้ที่มีอาชีพรับจ้างที่ใช้ปัจจัยข้อประกอบอาชีพนี้เพราะอยากทำเหมือนเพื่อนที่รักและชอบพอกัน และเพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัวมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอิสระ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างมีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดีนักจึงต้องมาประกอบอาชีพรับจ้างดังกล่าว

7.3 นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง และเป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างจะคำนึงถึงปัจจัยทั้งสองข้อมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอิสระทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างจำเป็นต้องได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการต่าง ๆ และหน่วยงานของราชการคอยให้การสนับสนุน เช่นเมื่อมีการเจ็บป่วย หรือมีปัญหาด้านแรงงานกับนายจ้าง หน่วยงานของราชการจะต้องคอยดูแลเพื่อให้ผู้ที่มีการรับจ้างเสียเปรียบหรือต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป เนื่องจากอาชีพรับจ้างเป็นอาชีพที่มีรายได้ประจำเป็นรายเดือน ไม่มีรายได้พิเศษเพิ่มเติมหากเกิดภาวะเจ็บป่วย บางครั้งอาจเดือดร้อนเรื่องค่าใช้จ่าย ผู้ที่มีอาชีพอิสระจะไม่ให้ความสนใจในเรื่องนี้มากนัก เนื่องจากเขาต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายเองในกรณีที่เจ็บป่วย ซึ่งเขาไม่สามารถไปเรียกร้องจากหน่วยงานของทางราชการได้ ส่วนปัจจัยด้านวิชาการที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ เป็นอาชีพที่บริษัทเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยข้อนี้ นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างเลือกมากกว่านักศึกษาที่มีอาชีพอิสระ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่านักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างส่วนใหญ่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรม ซึ่งเมื่อมีผลผลิตออกมาก็สามารถจำหน่ายออกไปหมด ซึ่งบางครั้งก็ต้องมีการทำงานนอกเวลาทำงานปกติเพื่อผลิตสินค้าออกมาให้พอเพียงกับความต้องการ

การของผู้ซื้อ ทำให้นักศึกษาที่มีอาชีพรับจ้างที่ทำงานอยู่ในโรงงานอุตสาหกรรมเป็นส่วนใหญ่เลือกปัจจัยข้อนี้มาก

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดยะเชิงเทรา ได้ข้อค้นพบหลายประการ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรได้มีการสนับสนุนให้มีการใช้แนวคิดเรื่องคิดเป็นให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เป็นเครื่องมือในการตัดสินใจ โดยอาศัยข้อมูล 3 ด้าน มาเป็นองค์ประกอบในการคิด ได้แก่ ข้อมูลด้านตนเอง ข้อมูลด้านสังคม และข้อมูลด้านวิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่เป็นปัจจัยต่อการเลือกประกอบอาชีพ เพราะจากการศึกษาพบว่า นักศึกษาใช้ข้อมูลด้านตนเองสูงกว่าข้อมูลด้านสังคมและวิชาการ

1.2 หน่วยงานการศึกษานอกโรงเรียนทุกแห่ง ควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการแนะแนวโดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพ โดยการให้หน่วยงานของทางราชการและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการแนะแนว เพื่อเป็นการเพิ่มข้อมูลทางด้านสังคมและวิชาการให้มากยิ่งขึ้น

1.3 กรมการศึกษานอกโรงเรียน ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษาของกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้มีการพัฒนาตนเองจากการที่มีอาชีพรับจ้างเปลี่ยนมาเป็นอาชีพอิสระ เนื่องจากการค้นพบของงานวิจัยพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างมีจำนวนน้อยมากที่ประกอบอาชีพอิสระ

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

- 2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในจังหวัดอื่น ๆ อีก
- 2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาในระดับต่าง ๆ
- 2.3 ควรมีการศึกษาความต้องการใช้ข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้ที่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ ว่ามีความต้องการข้อมูลด้านใดบ้าง
- 2.4 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผู้ที่ประสบความสำเร็จในการประกอบอาชีพอิสระกับปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จ
- 2.5 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาในระบบโรงเรียนกับนักศึกษานอกระบบโรงเรียน ในด้านการใช้ข้อมูลด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการ
- 2.6 ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา ควรมีการศึกษาถึงรายได้และอาชีพของผู้ปกครองด้วย
- 2.7 ควรมีการศึกษาถึงอาชีพของผู้ปกครองแต่ละอาชีพที่มีต่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- ก่อ สวัสดิพานิชย์. "สภาพการมัธยมศึกษาของประเทศไทย." วิทยาสาร. 31 : 6 - 7.63 ; 15 สิงหาคม 2513.
- การศึกษานอกระบบ. กรม. การจัดการศึกษานอกระบบสายสามัญศึกษาตามหลักสูตรการศึกษานอกระบบ พุทธศักราช 2530. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกระบบ. 2532.
- _____. 10 ปีการศึกษานอกระบบกับการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกระบบ. 2532.
- _____. รวมบทความการศึกษานอกระบบ เล่ม 9. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการศึกษานอกระบบ. 2533.
- _____. แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบ ฉบับที่ 7 (พ.ศ.2535 - 2539). กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกระบบ. 2534.
- _____. รายงานผลการวิจัยการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกระบบ กรมการศึกษานอกระบบ. 2536.
- _____. สรุปผลการวิจัยการศึกษาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อประกอบอาชีพอิสระตามหลักสูตรประกาศนียบัตรอาชีพ พุทธศักราช 2533. กรุงเทพฯ : กองพัฒนาการศึกษานอกระบบ กรมการศึกษานอกระบบ. 2536.
- คณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ.สำนักงาน. สรุปผลการวิจัยเรื่องการศึกษากับการมีงานทำฉบับที่ 1 กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานนายกรัฐมนตรี. 2527.
- จิตรอารี เนตรหิน. การศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่3 โรงเรียนมัธยมแบบประสมภาคการศึกษา 11 ปีการศึกษา 2513. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา. 2513. อัดสำเนา.

- จันทิมา บุญวานิช. การสำรวจความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดเพชรบุรี ที่มีต่อโรงเรียนอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509. อัดสำเนา.
- ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาคัย. การสำรวจความต้องการศึกษาต่อสายอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง, 2532. อัดสำเนา.
- ชวลิต บางณรงค์. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในพระนครและต่างจังหวัดปีการศึกษา 2514. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2515. อัดสำเนา.
- บุญถึง แนนหนา. การศึกษาการเลือกอาชีพและเหตุผลในการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มัธยมศึกษาปีที่ 5 ทุกภาคของประเทศ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- บุญสม พงษ์พันธุ์. ปัจจัยที่ทาให้นักศึกษาผู้ใหญ่เลือกเรียนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นในโรงเรียนราษฎร์หลักสูตรโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525. อัดสำเนา.
- บัวทอง สว่างรสภากุล. การแนะแนว. กรุงเทพฯ:ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2525.
- ประคัล ดันติวงษ์. "การวิเคราะห์อาชีพ." ในการประชุมแนะแนวการศึกษาและอาชีพ 2505. หน้า 119 - 120. กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ, 2505.
- ประมวณ วิทยากร. ค่านิยมในอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จังหวัดนครสวรรค์. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อัดสำเนา.
- ประหยัด นฤมลณาลัย. ความสนใจเกี่ยวกับอาชีพอิสระของนักเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : สำนักงานศึกษาธิการเขต เขตการศึกษากรุงเทพมหานคร, 2533.

เป็รื่อง จันดา. การเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน
ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมทางภาคเหนือ. ปริณิณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2519. อัดสำเนา.

มาณี ไชยธีรานันต์ศิริ. "รายงานการวิจัยเรื่องโครงการวิจัยการติดตามผลผู้จบการศึกษาระดับ
 ประถมศึกษา : การศึกษารายกรณีผู้ประกอบอาชีพในภาคอุตสาหกรรม." ข่าวสารวิจัยการ
ศึกษา. 12 : 3 - 8; มิถุนายน - กรกฎาคม 2532.

มัทนา พานิชรัมย์. "ลักษณะและปัญหาการว่างงานของผู้สำเร็จการศึกษาระดับสูงสุดและระดับกลาง,"
การศึกษาแห่งชาติ. 6 : 51 - 53 ; สิงหาคม 2528.

แรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. สำนักงาน. สถิติแรงงานจังหวัดฉะเชิงเทรา. สำนักงานแรงงานจังหวัด
 ฉะเชิงเทรา. 2529.

ลัดดา สุวรรณรัตน์. แรงจูงใจในการเข้าศึกษาวิชาชีพและความมั่นใจที่จะออกไปประกอบอาชีพของ
นักเรียนในโรงเรียนประเภทช่างอุตสาหกรรม. ปริณิณพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร. 2512. อัดสำเนา.

ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร. 2528.

_____. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร. 2531.

ศิริลักษณ์ จินดากุล. การเปรียบเทียบการเลือกอาชีพและความมุ่งหวังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
ในพระนครกับต่างจังหวัด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2510. อัดสำเนา.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ,
 2520.

สนั่น ประจงจิตร. การศึกษาเปรียบเทียบองค์ประกอบที่เป็นแรงจูงใจในการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้น

ม.ศ.3 ในโรงเรียนมัธยมแบบประสมและโรงเรียนมัธยมแบบธรรมดา ในเขตอำเภอเมือง

จังหวัดขอนแก่น. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร. 2515. อัดสำเนา.

สมคิด อิศระวัฒน์. รายงานการวิจัยเรื่องลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชนซึ่งอยู่

นอกระบบโรงเรียน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล. 2532. อัดสำเนา.

สมพงษ์ มั่นระวัง. สำรวจแนวโน้มการเลือกเรียนต่อสายสามัญและสายอาชีพของนักเรียนชั้น ม.ศ. 3

จังหวัดสุราษฎร์. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.

2513. อัดสำเนา.

สวัสดี สุวรรณอักษร. "แนวคิดในการเลือกอาชีพ." ในหนังสือที่ระลึกงานกรีฑาศิลปหัตถกรรมนักเรียน

ครั้งที่ 35. หน้า 81 - 88. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ. 2515.

สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. 2533.

สุรยา รัชสาสมุทร. "โครงการการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการประกอบอาชีพของผู้เรียน กศน.สายอาชีพ."

ลานข่อย. 11 : 3 ; เมษายน - มิถุนายน 2536.

อรรณพ ประคองเวช. การสำรวจปัญหาการเลือกอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในเขต

การศึกษา 6. ปริณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

2521. อัดสำเนา.

อุ้นตา นพคุณ. แนวคิดทางการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการพัฒนาชุมชนเรื่อง คิดเป็น. กรุงเทพฯ :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2528.

Cronbach, Lee Joseph. Essentials of Psychological Testing, 3 rd ed.
New York : Harper and Pow, 1972.

Darkenwald, Gordon G. and Sharan B.Merriam. Adult Education : Foundation of Practice. New York : Harper & Row Publishers, 1982.

Eddy, Vnik Silas. "The Influence of Selected Factors on the Vocational Choice of Vocational Agricultural Students in Louisiana," Desertation Abstracts. 29 (9) : 2958 - 2959 ; March, 1969.

Erdman, Robert Lee. "Vocational Choice of Adolescent Mentally Retarded Boy," Desertation Abstracts. 17 (11) : 2497 ; November, 1957.

Galler, E.H. "The Influence of Social Class on Children's Choices of Occupational," Elementary School Journal. 16 : 439 - 445 ; April, 1961.

Ginzberg eited in E.L. Tobert. Conesling for Career Development. Boston : Houghton Mifflin Co.,1974.

Hoppock, Robert. Occupation Information : Where to Get It and How to Use It in Counselling and Teaching. 3 rd. ed. New York : Mc Graw-Hill, 1967.

Kroger, R. and C.M. Louttet. "The Influence of Fathers' Occupation on Vocational Choices of High School Boys," Journal of Applied Psychology. 14 : 203 - 212 ; September, 1953.

Mozer, W.E. "Vocational Preference as Relates to Mental Ability," Occupations. 28 : 460 - 461 ; April, 1965.

Murdoch, Joseph Mc. Lean Rev. "An Investigation of the factor influencing the Occupational Choices of Selected College Students," Desertation Abstracts. 25 (4) : 2351 ; October, 1964.

- Ozoglu, Suleyman Cetin. "A Comparison of Occupational Choices of Achieving and Under Achieving High School Junior," Desertation Abstracys. 25 (11) : 6397 - 6398 ; May, 1965.
- Perrone, Phillip A. "Values and Occupational Preferences of Jounior High School Girls," The Personnel and Guidance Journal. 44 : 254 - 257 : November, 1965.
- Roe, Anne. The Psychology of Occupation. John Willey and Sons, Inc., New York, 1966.
- Shong Wong Yew. "The Correlation of Value Profiles and Vocational Choices," Desertation Abstracts International. 37 (7) : 4128 - A ; January, 1977.
- Strong, G.K., Jr. "Interest Score While in College of Occupations Engaged in 20 Years Later," Educational Psychological Measurement. 1951.
- Tanzer, Walter L. "Vocational Choices and Personality : A Study of Vocational Field and Vocational Aspiration Level," Desertation Abstracts. 1957.

ภาคผนวก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

เรื่อง

**การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา**

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา

**ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ
ของนักศึกษา**

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย / ลงใน () หน้าข้อความและเติมคำตอบลงในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ () ชาย () หญิง

2. อายุ _____ ปี

3. ปัจจุบันท่านประกอบอาชีพอะไร (โปรดระบุ) _____

มีรายได้เดือนละ

- () ต่ำกว่า 1,000 บาท
- () 1,000 - 2,000 บาท
- () 2,000 - 3,000 บาท
- () 3,000 - 4,000 บาท
- () มากกว่า 4,000 บาท ขึ้นไป

4. อาชีพที่ท่านทำอยู่นี้ได้ทำมาแล้วเป็นเวลา

- () น้อยกว่า 1 ปี
- () 1 - 2 ปี
- () 3 - 5 ปี
- () มากกว่า 5 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

คำชี้แจง

ข้อความต่อไปนี้ ขอให้ท่านพิจารณาให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของท่าน โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องระดับทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งเพียงช่องเดียว ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ระดับของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการประกอบอาชีพ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง ปัจจัยที่ท่านใช้ในการเลือกประกอบอาชีพมากที่สุด
- 4 หมายถึง ปัจจัยที่ท่านใช้ในการเลือกประกอบอาชีพมาก
- 3 หมายถึง ปัจจัยที่ท่านใช้ในการเลือกประกอบอาชีพปานกลาง
- 2 หมายถึง ปัจจัยที่ท่านใช้ในการเลือกประกอบอาชีพน้อย
- 1 หมายถึง ท่านใช้น้อยถึงไม่ใช้ปัจจัยดังกล่าวในการเลือกประกอบอาชีพเลย

ข้อที่	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	5	4	3	2	1
1.	เป็นอาชีพที่มีรายได้ดี					
2.	มีความถนัดและสนใจในอาชีพนี้เป็นพิเศษ					
3.	บุคลิกภาพและลักษณะนิสัยเหมาะกับอาชีพนี้					
4.	สติปัญญาและความสามารถเหมาะกับอาชีพนี้					
5.	เป็นอาชีพที่มีรายได้สูงแม้จะต้องเสี่ยงอันตราย					
6.	เป็นอาชีพที่ต้องอาศัยความสามารถเฉพาะบุคคล					
7.	เป็นอาชีพที่มีความมั่นคง					
8.	เป็นอาชีพที่มีกำหนดเวลาในการทำงานที่แน่นอน					
9.	เป็นอาชีพที่ไม่เสี่ยงอันตราย					
10.	เป็นอาชีพที่มีเครื่องอำนวยความสะดวก					
11.	เป็นอาชีพที่ไม่ต้องกรำแดดกรำฝน					
12.	เป็นอาชีพที่มีความก้าวหน้าเร็ว					
13.	เป็นอาชีพที่มีเวลาหยุดพักอย่างเหมาะสม					
14.	เกรงว่าถ้าจะประกอบอาชีพอื่นจะไม่สามารถผ่านการคัดเลือกเข้าทำงาน					

ข้อที่	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	5	4	3	2	1
15.	เป็นอาชีพที่ไม่มีการบังคับเรื่องเครื่องแต่งกาย					
16.	บิดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้					
17.	มารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้					
18.	ทั้งบิดาและมารดาเป็นผู้แนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้					
19.	ผู้ปกครองที่มีอาชีพตามคำแนะนำและต้องการให้ประกอบอาชีพนี้					
20.	เลือกประกอบอาชีพนี้ตามพี่น้องหรือญาติสนิทที่ทนายอยู่					
21.	ประกอบอาชีพนี้เพราะอยากทำเหมือนเพื่อนที่รักและชอบพอกัน					
22.	ประกอบอาชีพนี้เพราะคนส่วนใหญ่นิยม					
23.	เป็นอาชีพที่ได้รับการยกย่องจากสังคมว่าเป็นผู้มีความสามารถ					
24.	เป็นอาชีพที่สามารถนำชื่อเสียงมาสู่วงศ์ตระกูลได้					
25.	คนทั่วไปยอมรับและให้เกียรติผู้ประกอบอาชีพนี้					
26.	เป็นอาชีพที่สุจริตไม่มีใครเหยียดหยาม					
27.	เป็นอาชีพที่มีสถานประกอบการอยู่ใกล้ที่พัก					
28.	ไม่มีผู้สนับสนุนให้เลือกอาชีพอื่น					
29.	เป็นอาชีพที่รับช่วงจากครอบครัวหรือผู้มีพระคุณ					
30.	เพื่อหารายได้มาจุนเจือช่วยเหลือครอบครัว					
31.	ครูอาจารย์บางท่านเคยแนะนำให้เลือกประกอบอาชีพนี้					
32.	เห็นตัวอย่างจากบุคคลที่ประสบความสำเร็จ					
33.	ประกอบอาชีพนี้เพราะได้รับความรู้จากการอ่านหนังสือพิมพ์					
34.	ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ดูรายการเกี่ยวกับอาชีพทางโทรทัศน์					
35.	ประกอบอาชีพนี้เพราะได้ไปดูนิทรรศการเกี่ยวกับงานอาชีพ					
36.	ได้ศึกษาแนวการประกอบอาชีพจากสำนักงานแรงงานจังหวัด					
37.	ครูประจำกลุ่มเป็นผู้แนะนำให้ท่านประกอบอาชีพนี้					
38.	เห็นว่า เป็นอาชีพที่สามารถเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นได้หลายอาชีพ					
39.	ศึกษาจากนิตยสารเกี่ยวกับการส่งเสริมและแนะแนวด้านอาชีพ					
40.	ได้รับการแนะนำในการประกอบอาชีพจากผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ					
41.	ได้รับการแนะนำวิธีการประกอบอาชีพจากสถานประกอบการที่เคยทำงานมา					
42.	ผู้นำหมู่บ้านเป็นผู้แนะนำให้ประกอบอาชีพนี้					

ข้อที่	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ	5	4	3	2	1
43.	เป็นอาชีพที่ได้รับการคุ้มครองด้านสวัสดิการจากนายจ้าง					
44.	เป็นอาชีพที่หน่วยงานราชการให้การสนับสนุน					
45.	เป็นอาชีพที่บริษัทของเอกชนให้คำแนะนำและรับซื้อผลิตภัณฑ์ทั้งหมด					

46. หากมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ทำให้ท่านเลือกประกอบอาชีพนอกเหนือจากข้อคำถามดังกล่าวแล้ว โปรดเสนอแนะ

รายละเอียดเกี่ยวกับอายุของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล

อายุ	จำนวนคน	ร้อยละ
14	1	0.40
15	1	0.40
16	7	2.90
17	17	6.90
18	38	15.50
19	31	12.70
20	33	13.50
21	23	9.40
22	27	11.00
23	18	7.30
24	14	5.70
25	8	3.30
26	7	2.90
27	2	0.80
28	3	1.20
29	4	1.60
30	1	0.40
31	1	0.40
32	2	0.80
33	1	0.40
35	1	0.40
36	1	0.40
38	1	0.40
39	1	0.40
40	1	0.40
41	1	0.40
รวม	245	100.00

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัย

1. รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์	อาจารย์ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. รศ.ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ	อาจารย์สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
4. ดร.ทองอยู่ แก้วไพเราะ	รองอธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน
5. นายพิภพ กาญจนะ	ผู้เชี่ยวชาญกรมการศึกษานอกโรงเรียน
6. นายวินัย สายหงษ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านอาชีพ
กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน
กรมการศึกษานอกโรงเรียน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มสว.ประสานมิตร โทร.122

ที่ ทม 1007/5231

วันที่ 1 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ประธานสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาว เจริรัตน์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้นี้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

กรรมการ

สิ่งที่นิตาครขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ รศ.ดร.สมประสงค์ วิทย์เกียรติ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
เครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1007/5232

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

1 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาว เจริรัตน์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

กรรมการ

สิ่งที่นิติศาสตร์ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นายวินัย สายหงษ์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดฯให้แก่นิติผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/5282

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

7 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิการบดีการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาว เจริญรัตน์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลีย์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ นายพิมพ์ กาญจนะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร.2584119

ที่ ทม 1007/5337

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาว เจริรัตน์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลัย

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอให้นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล จำนวน
245 คน ตอบแบบสอบถาม ในระหว่างเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ 2537 เพื่อเป็นข้อมูลในการทำ
ปริญญานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ที่ ทม 1007/5338

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ธันวาคม 2536

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน อธิบดีกรมการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย ขอรับรองว่า นางสาว เจรรัตน์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทำปริญญานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

รศ.สุวัฒน์ วัฒนวงศ์

ประธาน

ผศ.ดร.เสาวนีย์ เลวลย์

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเชิญ ดร.ทองอยู่ แก้วไทรยะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ
การวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้แก่นิสิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 2584119

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาว ชีอัสกุล เจริญรัตน์

เกิดวันที่ 17 เดือนกุมภาพันธ์ พุทธศักราช 2504

สถานที่เกิด อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 17 หมู่ 5 ตำบลแปลงยาว อำเภอแปลงยาว
จังหวัดฉะเชิงเทรา

ตำแหน่งหน้าที่ทำงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 4

สถานที่ทำงานปัจจุบัน ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออก ถนนหาดแม่รำพึง
ตำบลตะพง อำเภอเมืองระยอง จังหวัดระยอง 21000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2517 ประถมศึกษา จากโรงเรียนตลาดบางบ่อ (ศักดิ์ปรีดาประชาสรรค์)
อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2520 มัธยมศึกษาตอนต้น จากโรงเรียนดัดดรุณี อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2524 ป.กศ.สูง วิทยาลัยครูฉะเชิงเทรา อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา
จังหวัดฉะเชิงเทรา

พ.ศ. 2526 คบ. (วิชาเอกสุขศึกษา วิชาโทพลศึกษา) จากวิทยาลัยครูนครปฐม
อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม

พ.ศ. 2537 กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การศึกษาดัชนีที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายวิธีเรียนทางไกล
ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา

บทคัดย่อ
ของ
สว่าง เจริญรัตน์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาผู้ใหญ่
พฤษภาคม 2537

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ทางด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการ และเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2536 จำนวน 245 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเองสูงสุด รองลงมาคือ ด้านสังคมและด้านวิชาการตามลำดับ

เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกประกอบอาชีพ ของนักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา จำแนกตามเพศ อายุ และอาชีพ ปรากฏดังนี้

1. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล เพศชายและเพศหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้งนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ด้านสังคม และด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปี และที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่านักศึกษาที่มีอายุน้อยกว่า 22 ปีและที่มีอายุ 22 ปีขึ้นไป ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพด้านตนเอง ด้านสังคมและด้านวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. นักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกล ที่มีอาชีพรับจ้าง และที่มีอาชีพอิสระ ใช้ปัจจัยในการเลือกประกอบอาชีพโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อแยกเป็นรายด้านปรากฏว่านักศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย วิธีเรียนทางไกลใช้ปัจจัยด้านสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านตนเอง และด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

A STUDY ON INFLUENTIST FACTORS IN CAREER SELECTION
OF DISTANCE LEARNING HIGH SCHOOL LEVEL
STUDENTS IN CHANGWAT CHACHOENGSAO

ANABSTRACT

BY

SAWANG JAREERATANA

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education Degree in Adult Education
at Srinakharinwirot University

May 1994

The purpose of this study was to investigate and compare influential factors in career selection of high school level students by distance learning through three aspects such as themselves, social and intellectual, including sex, age, and occupation. The subjects comprised of 245 distance learning students in Changwat Chachoengsao, enrolled in second semester of 1993 academic year through stratified random sampling. Rating scale questionnaires were administered and then data were analysed by percentage, mean, standard deviation, and t-test.

It was found that distance learning students used most career selection by themselves, social and intellectual, respectively. While comparing their influential factors according to sex, age and occupation were as follows:

1. There was no significant difference among sex of distance learning students as a whole. When considered in each aspect, there was no significant difference among their sexes too.

2. There was no significant difference among students with different age [under 22 years and over 22 years] as a whole and in each aspect.

3. There was significant difference at .05 level among those with self-employment and employment. But when considered in each aspect, there was significant difference at .01 level among those with social factor whereas, there was no significant difference among those with themselves and intellectual factors.